

Kuntien verot 2016 -missä maksat eniten?

Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa,
niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla

Leena Savolainen

TIIVISTELMÄ

Selvityksessä tarkastellaan Suomen kunnallisia veroja. Laskelmien ja esimerkkien avulla havainnollistetaan kunnallisen verotuksen eroja Manner-Suomessa vuonna 2016.

Kunnallis-, kiinteistö- ja kirkollisveroja vertaillaan esimerkkiperheen avulla 18 eri maakuntakeskuksessa, jotka ovat Helsinki, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Kajaani, Kokkola, Kouvolaa, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Mikkeli, Oulu, Pori, Rovaniemi, Seinäjoki, Tampere, Turku ja Vaasa. Maakuntakeskusten ohella toisen vertailujoukon selvityksessä muodostavat Helsingin seudun 14 kuntaa: Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Järvenpää, Nurmijärvi, Tuusula, Kerava, Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää, Kirkkonummi, Vihti ja Sipoo. Lisäksi selvityksen liiteosassa on vertailtu kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloverotusta (kunnallis- ja kirkollisverot).

Ansiotuloista perittävä kunnallisvero on arvonlisäveron ohella verotuotoltaan merkittävimpiä yksittäisiä veroja Suomessa. Vuonna 2016 maan keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousi 19,87:ään, kun 45 kuntaa korotti tuloveroprosenttiaan. Kuntatalous kerää veroja yhä enemmän myös asumisesta kiinteistöveroprosenttien korotusten myötä. Kuntalaiselle nämä päätökset tarkoittavat monesti kalliimpia kunnallisia peruspalveluita veronmaksun kautta.

Palkansaajan kunnittain määräytyvät verot koostuvat suurimmaksi osaksi juuri kunnallisverosta, ja suhteessa selvästi pienemmän verotaakan muodostavat kirkollisvero ja kiinteistövero. Manner-Suomen maakunnista korkeimmat kunnallisveroprosentit ovat Keski-Pohjanmaalla ja matalimmat Uudellamaalla. Keskituloisista palkansaajista koostuva perhe maksaa Keski-Pohjanmaalla 1 849 euroa enemmän kunnallisveroa vuodessa kuin Uudellamaalla.

Maakuntakeskusten ja Helsingin seudun kuntien verotusta tarkastellaan kaikkien kunnittain määräytyvien verojen osalta. Esimerkkiperheen yhteenlasketut kunnallis-, kirkollis- ja kiinteistöverot nousevat maakuntakeskuksista korkeimmiksi Kokkolassa. Helsinkiläisperheelle kunnittaiset verot ovat puolestaan maakuntakeskusten osalta vertailun pienimmät. Ero Kokkolan ja Helsingin välillä on 2 568 euroa vuodessa keskituloisten palkansaajien kotitaloudessa.

Helsingin seudulla pääkaupungin kilpailukyky kunnallisten verojen osalta jää Kauniaisten ja Espoon taakse. Maksettavien verojen erot muodostuvat Helsingin seudun kuntien välillä jopa suuremmiksi kuin maakuntakeskusten välillä. Kauniaisissa esimerkkiperhe pääsee 3 111 euroa pienemmällä veroilla kuin Pornaisissa.

Tuloverotus (kunnallis- ja kirkollisverot) on vuonna 2016 kaikki kunnat mukaan lukien kiireintä Ruovedellä ja keveintä Kauniaisissa. Esimerkkiperheiden tuloverotuksen ero näiden kuntien välillä nousee yli 4 700 euroon (liite 7).

Veronmaksajain Keskusliitto on julkaissut selvityksiä kunnallisten verojen tasosta vuodesta 2000 lähtien. Selvityksen on tehnyt Veronmaksajain Keskusliiton ekonomisti Leena Savolainen.

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	4
2	KUNTATALOUDEN VERORAHJOITUS.....	5
	2.1 Kunnallisvero.....	7
	2.2 Kiinteistövero	9
	2.3 Yhteisövero	12
	2.4 Valtionosuudet.....	13
	2.5 Eroavat tulorakenteet	15
3	KUNNALLISVERO PALKKATULOSTA	17
	3.1 Kunnallisveron progressiivisuus.....	17
	3.2 Palkansaajaperheen kunnallisverot maakunnittain	19
4	MAAKUNTAKESKUKSET - LASKELMIA PALKANSAAJAPERHEEN KUNNITTAIN MÄÄRÄYTYVISTÄ VEROISTA	23
	4.1 Laskelmien perusteet	23
	4.2 Palkansaajaperheen tuloverot 2016.....	25
	4.3 Palkansaajaperheen kiinteistöverot 2016.....	27
	4.4 Palkansaajaperheen kunnittain määräytyvät verot yhteensä	28
5	HELSINGIN SEUTU - LASKELMIA PALKANSAAJAPERHEEN KUNNITTAIN MÄÄRÄYTYVISTÄ VEROISTA	30
	5.1 Laskelmien perusteet	30
	5.2 Palkansaajaperheen tuloverot 2016.....	32
	5.3 Palkansaajaperheen kiinteistöverot 2016.....	34
	5.4 Palkansaajaperheen kunnittain määräytyvät verot yhteensä	35
6	LOPUKSI.....	37
	LÄHTEITÄ	38

LIITTEET

Liite 1.	Kuntien talouden tunnuslukuja vuodelta 2014 maakunnittain
Liite 2.	Kuntien lukumäärät tuloveroprosenttien mukaan
Liite 3.	Yleisen ja vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttien jakauma
Liite 4.	Kuntien tulo- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2016
Liite 5.	Palkansaajaperheen kunnallisverot maakunnittain 2016
Liite 6.	Palkansaajaperheen tuloverot vuonna 2016 vertailukaupungeissa
Liite 7.	Palkansaajaperheen tuloverot vuonna 2016 kunnittain
Liite 8.	Kiinteistöveron muodostuminen vertailukaupungeissa
Liite 9.	Palkansaajan veroperusteet 2015–2016

1 JOHDANTO

Kuntien rooli suomalaisen hyvinvointivaltion toiminnassa on suuri. Kuntien menot vastaavat suuruudeltaan noin 40 prosenttia julkisen sektorin (ml. työeläkeyhtiöt) kokonaismenoista. Rungas puolet kuntatalouden menoista kuuluu sosiaali- ja terveystoimeen, ja hieman yli viidesosa menoista kohdistuu kuntien järjestämään opetus- ja kulttuuritoimeen.

Verovaroin kustannettavat peruspalvelut pyritään takaamaan lakisääteisyydellä koko maassa. Erilaiset väestöpohjat ja muut erot kuntien välillä luovat kuitenkin erilaisia palvelu- ja rahoitustarpeita, ja palvelujen rahoitus vaihtelee merkittävästi eri puolilla maata. Tämän johdosta kuntalaiset kohtaavat erilaisia verorasituksia asuinkunnastansa riippuen. Kunnallisveroprosentti vaihtelee vuonna 2016 Manner-Suomen kunnissa Kauniaisten 16,50 prosentista Savonlinnan 22,50 prosenttiin. Keskituloisen palkkatuloista maksettavista veroista ja palkansaajamaksuista kunnallisvero muodostaa selkeästi yli puolet.

Käynnissä oleva sosiaali- ja terveystoimien palvelurakenteen uudistus eli sote-uudistus tulee vaikuttamaan huomattavasti kuntien verotuloihin. Sote-palveluiden rahoitus siirtynee kunnilta joko valtion tai maakuntajaon pohjalta muodostettavien itsehallintoalueiden vastuulle. Rahoitusmallin yksityiskohdista riippuu, millainen vaikutus uudistuksella on palkansaajan verorasitukseen.

Tässä selvityksessä esitetään, millaisen verorasituksen palkansaajat kohtaavat Manner-Suomen kunnissa vuonna 2016. Kuntalaisten ostovoimaan sekä kunta-kohtaisiin kustannuksiin ja kuntien kilpailukykyyn vaikuttavat myös monet muut tekijät, kuten paikallinen hinta- ja palkkataso sekä julkispalveluiden taso.

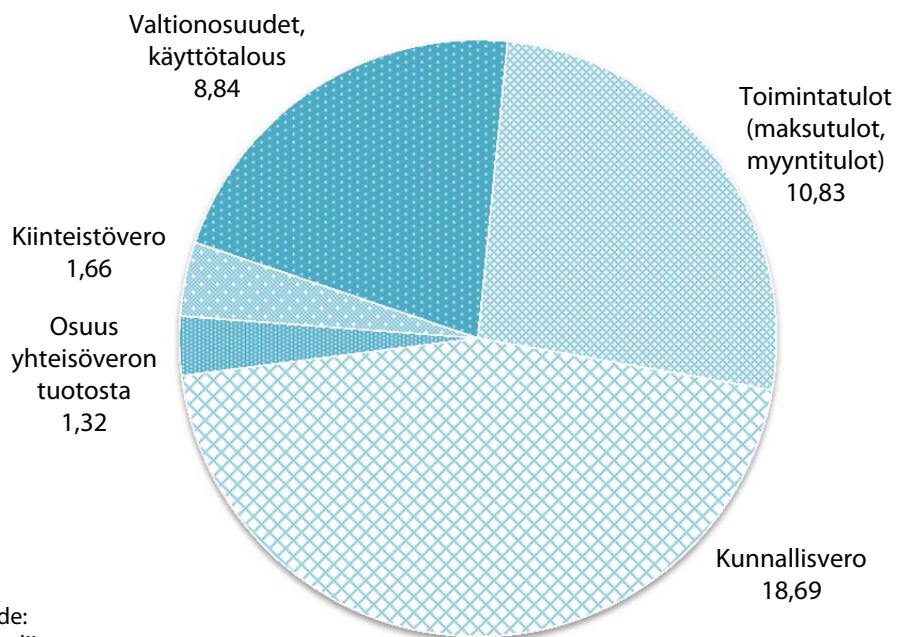
Selvityksen aluksi esitellään kuntatalouden rahoitusta yleisesti. Tämän jälkeen tarkastellaan kunnallista tuloveroa vuonna 2016 esimerkkilaskelmien perusteella. Neljännessä luvussa vertaillaan esimerkkipalkansaajaperheen kaikkia kunnittain määräytyviä veroja, eli kunnallis-, kirkollis- ja kiinteistövero, 18 maakuntakeskuksessa. Viidennessä luvussa tehdään samanlainen vertailu Helsingin seudun kuntien kesken. Lopuksi summataan yhteen laskelmien päätelmiä.

2 KUNTATALOUDEN VERORAAHOITUS

Julkispalvelut edellyttävät verorahoitusta, ja siten suurin osa kuntien toiminnasta rahoitetaan verovaroin. Kunnat keräävät veroja kunnallisveroina ansiotuloista ja kiinteistöveroina rakennuksista ja maasta. Lisäksi kunnille ohjataan osuus yhteisöveron tuotosta. Nämä suorat verotuotot muodostavat koko kuntasektorin tuloista arviolta runsaat 50 prosenttia vuonna 2016. Merkittävin rahoituslähde, kunnallisvero, tuo 45 prosenttia kuntatalouden tuloista.

Kuntapalveluita rahoitetaan myös palveluiden maksu- ja myyntituloilla. Nämä toimintatulot muodostavat yli neljänneksen kuntien tuloista. Kunnat saavat päättää palveluiden käyttäjiltä perittävien maksujen suuruudesta säädettyjen enimmäismäärien rajoissa.

KUVIO 1 Kuntien ja kuntayhtymien keskeiset tuloerät vuonna 2016 (ennuste), mrd. euroa.

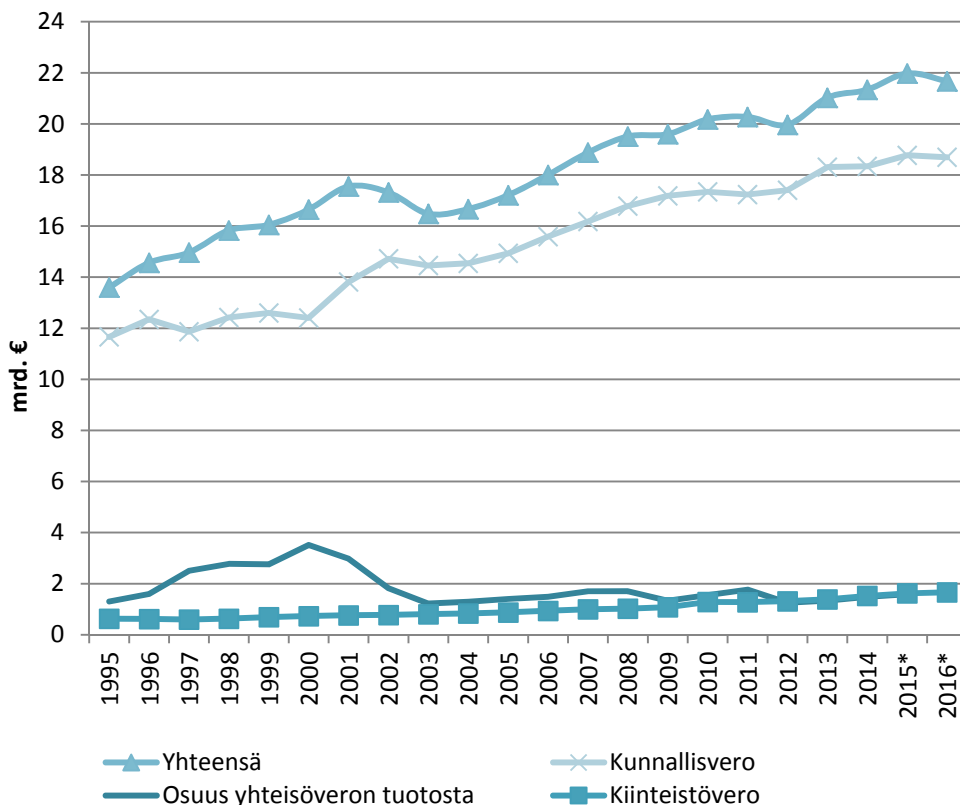
Suorien verotulojen lisäksi verorahaa kiertää kunnille valtiohallinnon kautta valtionosuuksina ja muina valtionapuina. Vuonna 2016 valtionosuudet muodostavat noin viidenneksen kuntien tuloista. Koska kunnat ovat hyvin erilaisia veropohjiltaan ja asukasrakenteiltaan, valtionosuuksia tarvitaan myös tasaamaan kuntien välisiä taloudellisia olosuhteita. Nämä luvut kuvaavat kuntasektorin rakennetta kokonaisuutena, ja yksittäisten kuntien tulorakenteissa on suuriakin eroja.

Tilikausien tulorahoituksen vajeita kunnat rahoittavat lainanotolla. Valtiovarainministeriö seuraa kuntataloutta kokonaisuutena ja on asettanut kuntataloudelle tasapainotavoitteen sekä menorajoitteen. Syksyn 2015 julkisen talouden suunnit-

telman tasapainotavoitteen mukaan kuntatalouden alijäämä saa olla enintään ½ prosenttia suhteessa kokonaistuotantoon vuonna 2019. Euromääräinen menorajoite rajoittaa valtion toimenpiteistä kuntatalouden toimintamenoihin aiheutuvaa painetta.

Kuvio 2 esittää kuntien verotulojen kehityksen 1995–2016. Verotulojen kasvu taittui taantumun seurauksena vuonna 2009 – verokertymä pysyi tuolloin käytännössä edellisen vuoden tasolla. Samanaikaisesti bruttokansantuote supistui yli kahdeksan prosenttia, ja valtion verokertymä aleni yli kymmenen prosenttia. Kuntien verotulojen pienenemistä on osittain estänyt yhteisöverotulojen jako-osuuksien väliaikainen muutos, joka oli voimassa vuoteen 2015 saakka. Yhteisöveron tuotto heittelee suhdanneluontoisuudestaan johtuen enemmän kuin muiden kunnallisten verojen, ja sen jako-osuuksia onkin muutettu suhdanteiden mukana. Selvästi vakaamman kiinteistöveron käyttöä on taas tietoisesti pyritty kasvattamaan kuntasektorin rahoituksessa. Silti kiinteistöverot tuovat vain neljä prosenttia kuntasektorin kaikista tuloista vuonna 2016.

KUVIO 2 Kuntien verotulot 1995–2016, vuoden 2016* hintatasossa, mrd. euroa.

* ennuste

Lähde: Kuntaliitto, Tilastokeskus; inflaatioennuste vuosille 2015 ja 2016: -0,1% ja 0,9% (VM)

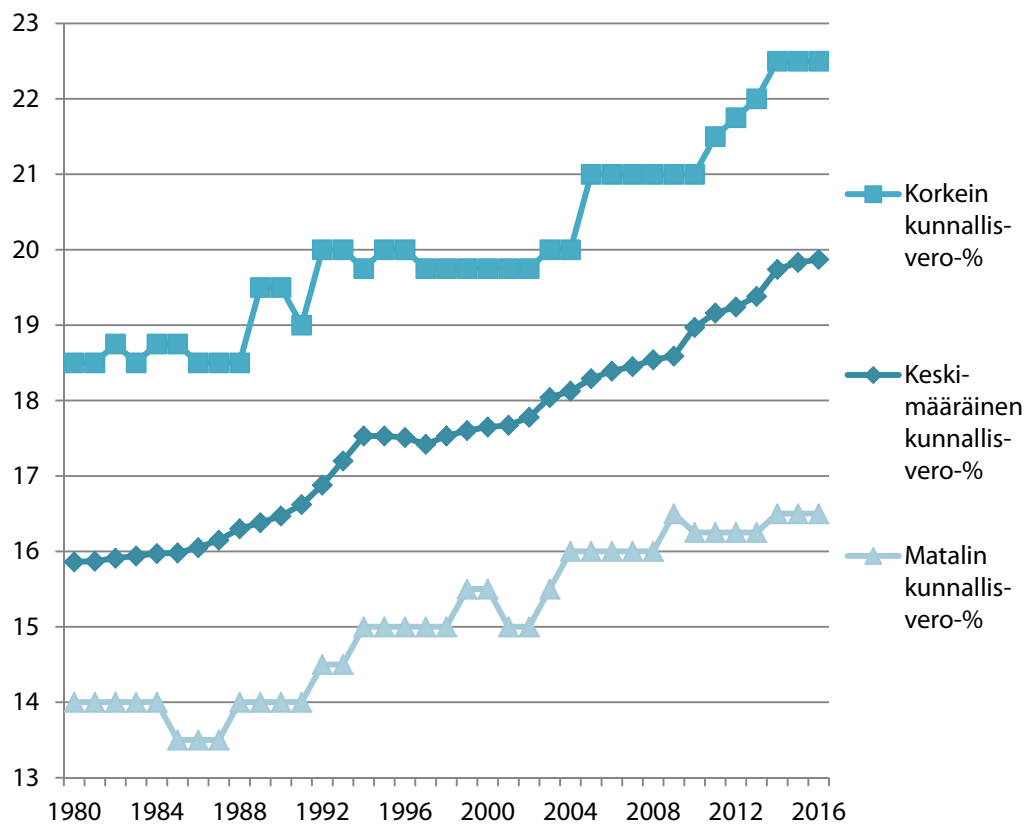
2.1 Kunnallisvero

Ansiotuloista kerättävä kunnallisvero on arvonlisäveron ohella julkiselle sektorille eniten verotuloja tuottava vero. Vuonna 2014 kunnallisveroa kertyi 18,3 miljardia euroa, ja sitä maksoi 3,9 miljoonaa henkilöä 4,7 miljoonasta tulonsaajasta. Kaikista ansiotuloista perittävistä veroista ja veronluonteisista maksuista se muodosti noin 61 prosenttia.

Kunnallisveroprosentit ovat vapaasti kuntien päätettävissä ilman valtion asettamia ala- ja ylärajoja. Kunnallisverotuksessa tehtävistä vähennyksistä päättää kuitenkin eduskunta.

Vuoden 2016 alusta kunnallisveroprosentti nousi 45 kunnassa. Kunnallisveroprosentti laski kolmessa kunnassa. Vuonna 2016 keskimääräinen tuloilla painotettu kunnallisveroprosentti on 19,87, mikä on 0,04 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisenä vuonna. Kunnallisveroa kiristivät lähinnä pienet kunnat, joten keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousi vain vähän.

KUVIO 3 Kuntien tuloveroprosentit 1980–2016.

Lähde: Kuntaliitto

Korkein käytössä oleva kunnallisveroprosentti, 22,50 %, on Savonlinnassa. Edeltävänä vuonna korkein veroprosentti (22,50 %) oli Kiteellä, jossa nyt prosenttia laskettiin. Matalin kunnallisveroprosentti on Kauniaisten 16,50, jolloin ero matalimman ja korkeimman verotason välillä on edellisen vuoden tapaan kuusi prosenttiyksikköä.

Kunnallisveroprosentit ovat olleet noususuunnassa jo pidemmän aikaa, myös taloudellisesti suotuisampina aikoina. Tämä näkyy kuviossa 3 ja taulukossa 1. Viime aikojen kunnallisveroprosenttien korotuksia ei selitä se, että kunnallisverotuksessa tehtäviä vähennyksiä on laajennettu, sillä valtio on pyrkinyt kompensoimaan kuntien verotuottomenetykset täysimääräisesti valtionosuusjärjestelmän kautta. Vähennysten johdosta keskimääräinen efektiivinen veroaste ei ole noussut yhtä paljon kuin kunnallisveroprosentteja on korotettu. Efektiivinen veroaste on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin.

Kuvio 3 ja taulukko 1 kertovat, että 90-luvun laman iskiessä kunnat nostivat suuressa määrin veroprosenttejaan, mutta varsin nopeasti laman jälkeen veroprosentit kääntyivät hienoiseen laskuun. Jo vuonna 1996 kunnallisveroprosenttia laskevia kuntia oli selvästi enemmän kuin sitä nostaneita. Parin vuoden notkahduksen jälkeen veroprosentit ovat kuitenkin olleet kovassa nousussa, mitä ei taloudelliset suhdanteet selitä. Kunnallisveroprosenttia nostaneiden kuntien suuri lukumäärä korostuu, kun ottaa huomioon, että kuntaliitosten myötä kuntien lukumäärä on jatkuvasti laskenut. Vuonna 2016 kuntia on 139 vähemmän kuin vuonna 2000. Kunnallisveroprosentin lasku on ollut harvinainen ilmiö kuluvalle vuosikymmenellä.

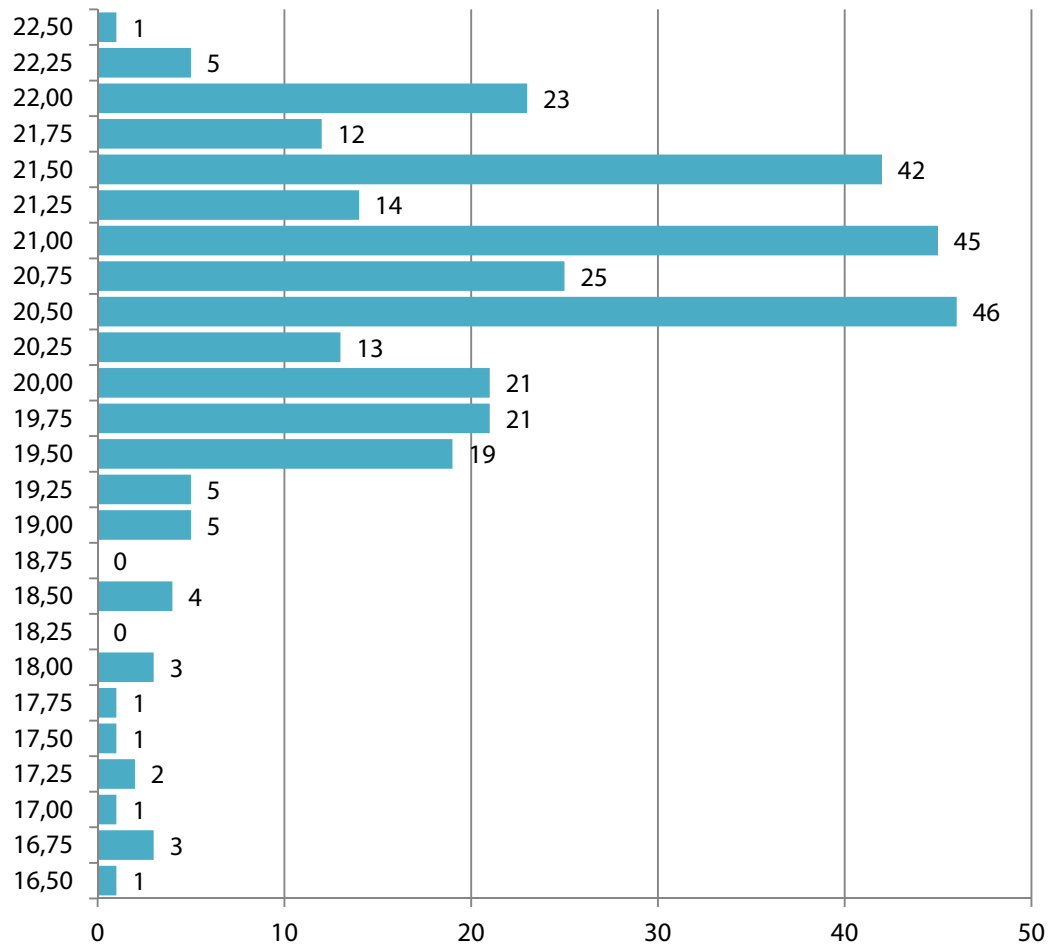
TAULUKKO 1 Tuloveroprosenttia nostaneiden ja laskevien kuntien lukumäärä 1990–2016.

	Nosti	Laski		Nosti	Laski
1990	87	0	2004	54	2
1991	101	1	2005	136	1
1992	105	0	2006	140	1
1993	114	0	2007	106	3
1994	125	2	2008	119	3
1995	9	8	2009	67	4
1996	5	34	2010	181	2
1997	10	44	2011	49	6
1998	77	19	2012	91	3
1999	87	10	2013	119	4
2000	83	15	2014	156	0
2001	41	6	2015	98	0
2002	108	3	2016	45	3
2003	93	2			

Yleisin kunnallisveroprosentti vuonna 2016 kuntien lukumäärällä mitattuna on 20,50 edellisvuoden tapaan (kuvio 4). Kun vuonna 2006 vain kolme prosenttia

kunnista peri kunnallisveroa 20 prosentin tai sitä korkeamman verokannan mukaan (Punakallio 2008), niin nyt jo 79 prosenttia kunnista soveltaa näitä veroprosentteja.

KUVIO 4 Kuntien lukumäärä tuloveroprosenttien mukaan vuonna 2016.

Lähde: Kuntaliitto

2.2 Kiinteistövero

Kiinteistövero on kokonaan kunnille menevä vero. Se kerätään vuosittain kiinteistön omistajalta kiinteistön arvon ja kuntakohtaisten kiinteistöveroprosenttien perusteella. Kiinteistövero on kansainvälisesti yleisin käytössä oleva paikallistason vero. Kuntatalouden rahoitusmuodoksi kiinteistövero sopii vakaiden ja ennustettavien verotulojen takia. Kun paikallisten julkisten palveluiden tason (mm. koulut, kunnallistekniikka, liikenneinfrastrukturi) voidaan olettaa jossakin määrin pääomittuvan kiinteistöjen arvoihin, on kiinteistöverolla hyötyjä maksaa -periaatetta toteuttavaa luonnetta. Esimerkiksi infrastruktuurin ja muiden paikallisten julkisten palveluiden korkea taso nostaa kiinteistöjen markkinahintoja alueella, jolloin

niistä maksetaan myös enemmän veroa. Etenkin maapohjaan kohdistuvaa veroa on pidetty taloustieteessä hyvänä ja tehokkaana verona.

Suomessa kiinteistövero kohdistuu sekä maapohjaan että rakennukseen. Sitä ei kuitenkaan peritä mm. metsistä eikä maatalousmaista. Kunnat voivat määrätä asuinrakennuksille eri veroprosentin kuin maalle, jolle se on rakennettu. Maapohjaan ja muihin kuin asuinkäytössä oleviin rakennuksiin sovelletaan yleistä kiinteistöveroprosenttia. Rakennuksen ja maapohjan arvo määritellään erikseen. Tonttien verotusarvoja pyritään päivittämään kauppahintojen kehityksen perusteella. Koska se ei ole täysin mutkatonta, verotusarvot eivät ole läheskään aina ajantasaisia markkinahintojen muutosten kanssa.

Rakennuksen verotusarvon perusteena on rakennuksen jälleenhankinta-arvo vähennettynä vuotuisilla ikäalennuksilla. Jälleenhankinta-arvo määräytyy kaavamaisesti keskimääräisten rakennuskustannusten perusteella, jotka vahvistetaan vuosittain. Samanlaisten rakennusten verotusarvot eri puolella maata ovatkin samat.

Maapohjan, eli tontin, verotusarvon laskennassa pyritään ottamaan huomioon mm. kiinteistön sijainti, käyttötarkoitus, rakennusoikeus, liikenneyhteydet ja kunnallistekniikka. Alueellisten kauppahintojen perusteella verotusarvo yritetään saada riippuvaiseksi markkinahinnoista. Verotusarvojen tasoksi on asetettu 75 prosenttia (73,5 prosenttia ennen vuotta 2014) aluehintakarttojen ja arviointiohjeiden osoittamasta käyvästä hintatasosta. Aluehintakartat ja arviointiohjeet vahvistetaan vuosittain. Verotusarvojen nousulla on myös raja-arvot, joita suurempi vuosinousu ei voi olla, jottei veron muutos muodostu kohtuuttoman suureksi.

Maapohjan sekä rakennusten verotusarvojen uudistamista selvitetään kiinteistöverotuksen kehittämishankkeessa. Uusi järjestelmä pyrittäisiin saamaan käyttöön vuodesta 2019 lähtien.

Kiinteistöveron veropohjan määrittelee valtio, kuten on myös kunnallisveron tapauksessa. Kunnat saavat päättää kiinteistöveroprosenttinsa sille asetettujen rajojen sisällä. Vuoden 2016 alusta lähtien rakentamattoman rakennuspaikan ja voimallaitosten veroprosenttien ylärajaa nostettiin. Lisäksi vapaa-ajan rakennuksen veroprosentin enimmäismäärää korotettiin siten, että se voi olla enintään 1,0 prosenttiyksikköä vakituisen asuinrakennuksen veroprosenttia korkeampi aiemman 0,60 prosenttiyksikön sijaan. Vuoden 2017 alussa myös yleisen kiinteistöveroprosentin ja vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentin ala- ja ylärajoja korotetaan.

TAULUKKO 2 Kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajat sekä keskimääräiset prosentit vuonna 2016.

	Alaraja, %	Yläaraja, %	Keskimääräinen, %
Yleinen	0,80	1,55	1,00
Vakituinen asuinrakennus	0,37	0,80	0,47
Vapaa-ajan asuinrakennus	0,80	1,55*	1,11
Rakentamaton rakennuspaikka	1,00	4,00	
Voimalaitosten veroprosentti	0,80	3,10	

* Vapaa-ajan asuinrakennuksen veroprosentti voidaan määrätä enintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeammaksi kuin pääasiassa vakituiseen asumiseen käytettävien rakennusten veroprosentti tai, jos näin laskettu veroprosentti on kunnanvaltuuston määräämää yleistä kiinteistöveroprosenttia alempi, enintään kunnanvaltuuston määräämän yleisen kiinteistöveroprosentin suuruiseksi.

Verotusarvoilla painotettu keskimääräinen yleinen kiinteistöveroprosentti nousi 0,01 prosenttiyksikköä vuonna 2016, vakituisen asuinrakennuksen verotuksen osalta nousu oli myös 0,01 prosenttiyksikköä ja muun kuin vakituisen asuinrakennuksen osalta 0,03 prosenttiyksikköä. Yleinen kiinteistöveroprosentti nousi 42 kunnassa, vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 33 kunnassa ja muun kuin vakituisen asuinrakennuksen (vapaa-ajan asuinrakennus) veroprosentti nousi 56 kunnassa.

Kiinteistöveroprosenttien rajoja on korotettu viimeksi vuosina 2015 ja 2010. Vuonna 2010 peräti 260 kuntaa nosti vakituisen asunnon kiinteistöveroprosenttiaan ja 228 kuntaa yleistä kiinteistöveroprosenttiaan. Asuinkiinteistöjen verotus kiristyi tuolloin pelkästään veroprosenttien muutosten takia 80 prosentissa Suomen kunnista. Vuonna 2015 yleinen kiinteistöveroprosentti nousi 114 kunnassa ja vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 104 kunnassa. Lisäksi vuonna 2014 verotuksessa käytettäviä rakennusten verotusarvoja ja rakennusmaan aluehintoja korotettiin.

Asuntorakentamiseen kaavoitetun rakentamattoman tontin veroprosentti voidaan asettaa suuremmaksi kuin mitä se yleisellä kiinteistöveroprosentilla olisi. Tällä on pyritty ja onnistuttukin vauhdittamaan asumistuotantoa¹. Helsingin seudun kunnissa rakentamattomilla asuntotonteilla on oltava vähintään puolitoista prosenttiyksikköä suurempi veroprosentti kuin mikä on kunnan yleinen kiinteistöveroprosentti.

Kunta voi asettaa pienemmän veroprosentin yleishyödyllisille yhteisöille. Yleishyödyllinen yhteisö voi tällöin välttyä kiinteistöveron maksamiselta täysin.

Voimalaitoksista kunta voi periä korotettua kiinteistöveroä. Joissakin voimalaitoskunnissa suhteelliset kiinteistöverotulot nousevatkin merkittävästi suuremmik-

¹ Ks. Lyytikäinen (2009)

si kuin maassa keskimäärin. Samoin mökkivaltaisissa kunnissa, joissa vakituista asujaimistoa on suhteellisesti vähän, kiinteistöverojen osuus on usein merkittävämpi. Taulukossa 3 on havainnollistettu, mistä kiinteistöverotulot koko maan tasolla muodostuvat.

TAULUKKO 3 Kiinteistövero ja verotusarvot vuonna 2015 kiinteistötyypin mukaan (Lähde: Verohallinto).

Käyttötarkoitus	Kiinteistövero		Verotusarvo	
	1000 euroa	Osuus, %	1000 euroa	Osuus, %
Rakennukset				
Vak. asuinrakennus	529 543	32,5	115 466 597	51,8
Muu kuin vak. asuinrakennus	84 450	5,2	7 864 144	3,5
Yleinen	517 180	31,7	51 115 139	22,9
Yleishyöd. käytössä	7 357	0,5	1 973 917	0,9
Voimalaitosrakennus	38 758	2,4	1 376 338	0,6
Pienvoimalaitos	1 345	0,1	127 278	0,1
Ydinvoimalaitos	17 379	1,1	609 778	0,3
Rakennukset yht.	1 196 012	73,3	178 533 191	80,1
Maapohjat				
Yleinen	417 182	25,6	43 631 204	19,6
Yleishyöd. käytössä	1 664	0,1	265 917	0,1
Rakentamaton rakennuspaikka	15 862	1,0	567 208	0,3
Maapohja yht.	434 708	26,7	44 464 329	19,9
Laskennallinen vero yht.	1 630 720	100,0	222 997 520	100,0
Maksuunpantu vero yht.	1 629 592			

Kiinteistöveron merkitys kuntien tulonlähteenä on voimistunut viime vuosina. Vuonna 2012 kiinteistöveron tuotto ylitti jo kuntien saaman osan yhteisöveroista. Vuonna 2015 kiinteistöveroa kertyi arvion mukaan 1,61 miljardia euroa, ja keskimäärin kiinteistöverotulot muodostivat seitsemän prosenttia kuntien verotuloista. Kiinteistöveron merkitys vaihtelee paljon kuntien välillä. Esimerkiksi Eura-joella, Pelkosenniellä ja Kustavissa kiinteistöverolla kerätään yli kolmasosa kunnan verotuloista. Myös kiinteistöverotulojen jakautuminen maapohjan ja rakennusten välille vaihtelee kunnittain veropohjista johtuvien erojen vuoksi. Pääkaupunkiseudulla maapohja tuo selkeästi suuremmat verotulot kuin muualla maassa korkeammista tonttien markkinahinnoista ja verotusarvoista johtuen.

2.3 Yhteisövero

Yhteisöveronsaajia ovat vuoteen 2015 saakka olleet valtio, kunnat ja seurakunnat. Kuluvan vuoden alusta lukien seurakunnat eivät enää saa osuutta yhteisöveron

tuotosta, ja tämä osuus on siirtynyt valtiolle. Seurakuntien valtionrahoitusta ei ole kuitenkaan lakkautettu vaan se toteutetaan toisella tapaa. Tarkoituksena on vähentää seurakuntien taloudellisen aseman suhdanneherkkyyttä.

Yhteisöverotuoton jako-osuuksia on vuosien saatossa muutettu useasti suhdannekehityksen ja lainsäädännön uudistusten johdosta. Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta on pienennetty 1990-luvun lopulta alkaen. Vielä 1997 kuntien osuus yhteisöveron tuotosta oli 44,8 prosenttia, kun se sittemmin laskettiin 22,03 prosenttiin. Taantumasta johtuneen verotulojen jyrkän laskun takia kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta nostettiin väliaikaisesti vuosille 2009–2011. Korotusta jatkettiin puolet pienempänä vuosille 2012–2015.

Yhteisöverokantaa laskettiin vuoden 2012 alussa 26:sta 24,5 prosenttiin ja vuoden 2014 alussa edelleen 20 prosenttiin. Muutokset ovat pienentäneet yhteisöveron tuottoa. Valtio kompensoi kuntien veromenetykset korottamalla niiden yhteisöveron jako-osuutta.

TAULUKKO 4 Yhteisöveron veronsaajaryhmien jako-osuudet 2008–2016, prosenttia.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Valtio	76,22	65,42	65,46	65,46	69,36	68,16	61,63	60,35	69,08
Kunnat	22,03	32,03	31,99	31,99	28,34	29,49	35,56	36,87	30,92
Seurakunnat	1,75	2,55	2,55	2,55	2,30	2,35	2,81	2,78	-

Kuntakohtaiset yhteisöverotuotot lasketaan yritystalouden ja metsätalouden tietojen perusteella. Yksittäisille kunnille saadaan näin laskennalliset yritystoimintaerät ja metsäerät. Yritystoimintaerä muodostuu kunnassa toimivien yhteisöjen maksamista yhteisöveroista. Metsäerän perusteena ovat metsäkeskusten bruttokantorahatulot ja kunnittainen metsämaan pinta-ala.

Arvion mukaan vuonna 2015 kunnille kertyi yhteisöveroa 1,57 miljardia euroa, joka vastaa seitsemää prosenttia kuntien verotuloista. Yhteisöveron merkitys suhteessa kaikkiin verotuloihin vaihtelee kuntien välillä paljon. Esimerkiksi Pyhäjärvellä yhteisöveron osuus kunnan verotuloista vuonna 2014 oli yli 30 prosenttia, kun taas monessa Ahvenanmaan kunnassa se jäi alle prosenttiin.

2.4 Valtionosuudet

Palvelujen järjestäminen kuntatasolla vaatii suorien kuntaverojen lisäksi valtion rahoitusta. Valtionosuuksilla pystytään tasaamaan kuntien veropohjien eroista

johtuvia aukkoja ja ottamaan huomioon kuntien erilaiset olosuhteet. Tämä auttaa myös verotuksen horisontaalisen oikeudenmukaisuuden toteutumista. Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusrahoituksesta.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmää uudistettiin merkittävästi 1.1.2015 alkaen. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoima valtionosuuslain-säädäntö pysyi tällöin ennallaan. Valtionosuusjärjestelmän muutosten vaikutukset tasataan viiden vuoden siirtymäajan puitteissa, joten järjestelmä on täysimääräisesti voimassa v. 2020 lähtien.

Uudistuksessa painopistettä siirrettiin kustannusten tasauksesta tulojen tasaukseen. Aiemmassa järjestelmässä määräytymiskriteereitä oli lähes 50, kun nykyisessä niitä on 11 (kahdeksan laskennallista määräytymistekijää ja kolme lisäosaa). Valtionosuudet määräytyvät edelleen pitkälti kunnan väestön ikärakenteen ja sairastavuuden perusteella, mutta uudessa järjestelmässä sairastavuuden painoa kustannusten laskennassa kasvatettiin ja ikärakenteen painoa pienennettiin. Myös muissa kohdissa tapahtui suhteellisia muutoksia.

Nykyisen järjestelmän perusrakenne sisältää seuraavat erät: laskennalliset kustannukset, kuntien omarahoitusosuus, lisäosat (ei omarahoitusosuutta), verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus, muut lisäykset ja vähennykset, siirtymätasaukset ja kotikuntakorvaukset.

Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus lasketaan koko maan keskimääräisiin kunnallis- ja yhteisöveroihin perustuen. Lisäksi tasauksen laskennassa on otettu huomioon puolet ydinvoimaloiden kiinteistöveron laskennallisesta tuotosta. Ennen vuotta 2012 myös kiinteistövero oli mukana tasauksessa. Laskennallinen keskimääräinen kunnallisvero, kuntien osuus yhteisöverotuloista sekä puolet ydinvoimaloiden kiinteistöverosta vuoden 2014 verotietojen perusteella on yhteensä 3 654,79 euroa asukasta kohden vuonna 2016 (tasausraja). Kuntien tulopohjan painoarvon lisäämiseksi nk. tasausraja nostettiin valtionosuusuudistuksessa 100 prosenttiin aiemmasta 91,86 prosentista. Mikäli kunnan veropohja kerrottuna koko maan keskimääräisillä veroprosenteilla, eli laskennallinen verotulo, on pienempi kuin tasausraja, kunnan tuloja tasataan lisäämällä sen valtionosuuksia 80 prosentilla tasausrajan ja laskennallisen verotulon erotuksen määrästä. Tällä pyritään edistämään kannustavuutta siinä tapauksessa, että kunnan veropohja ja laskennallinen verotulo kasvavat ja valtionosuuden määrä pienenee. Aiemman järjestelmän mukaan valtionosuus pieneni vastaavalla määrällä kuin kunnan laskennallinen verotulo oli kasvanut. Uuden järjestelmän mukaan kunta menettää kasvusta 80 prosenttia, eli 20 prosenttia jää kunnan hyödyksi.

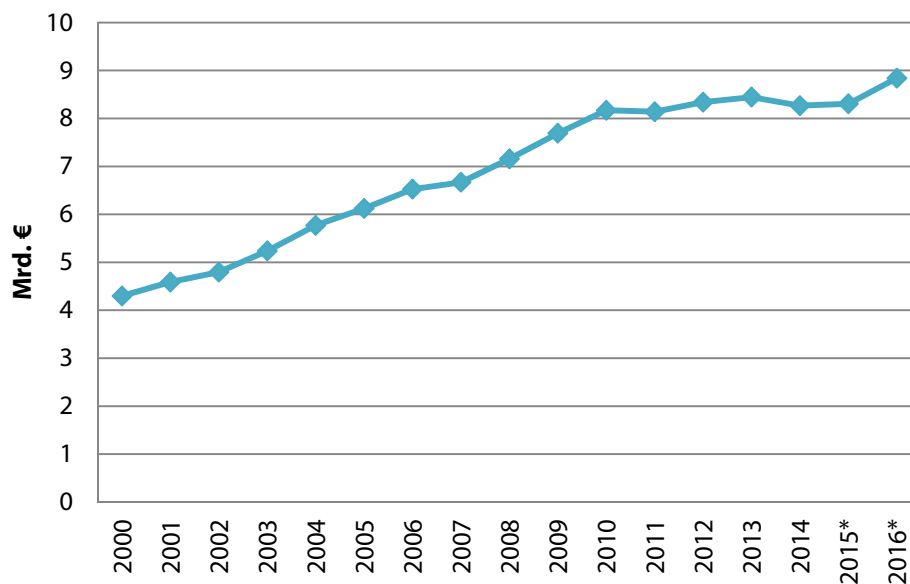
Tasausvähennyksen määrä taas on 30 prosenttia tasausrajan ylittävistä kunnan laskennallisista verotuloista lisättynä ylittävän osan luonnollisella logaritmillä, joka muutetaan prosentiksi. Aiemmin tasausraja oli 37 prosenttia ylittävästä osasta, joten nyt tasausvähennysprosentti muuttuu progressiiviseksi.

Vuoden 2016 tasaukset tehdään vuoden 2014 tiedoilla. Näin ollen tasaussisää saa 268 kuntaa, kun taas 33 kunnassa maksetaan tasausvähennystä.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti on 25,47 vuonna 2016. Se pysyi käytännössä edellisvuoden tasolla. Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa koko valtakunnan tasolla. Valtionosuuksien lisäksi valtio myöntää kunnille ja kuntayhtymille myös valtionavustuksia. Valtio esimerkiksi osallistuu toimeentulotuen kustannuksiin ja myöntää avustuksia erilaisiin hankkeisiin. Pelkkä valtionosuuksien määrä ei siis kerro koko kuvaa valtionapujen koosta.

Kuntien rahoitukseen vaikuttavat lähivuosina muun muassa valtionosuuksien leikkaukset ja sote-uudistus. Muutokset aiheuttavat paineita kuntien tuloveroprosenttien nostolle.

KUVIO 5 Kuntien valtionosuudet 2000–2016 vuoden 2016* hintatasossa.

Lähde: Kuntaliitto (*ennuste)

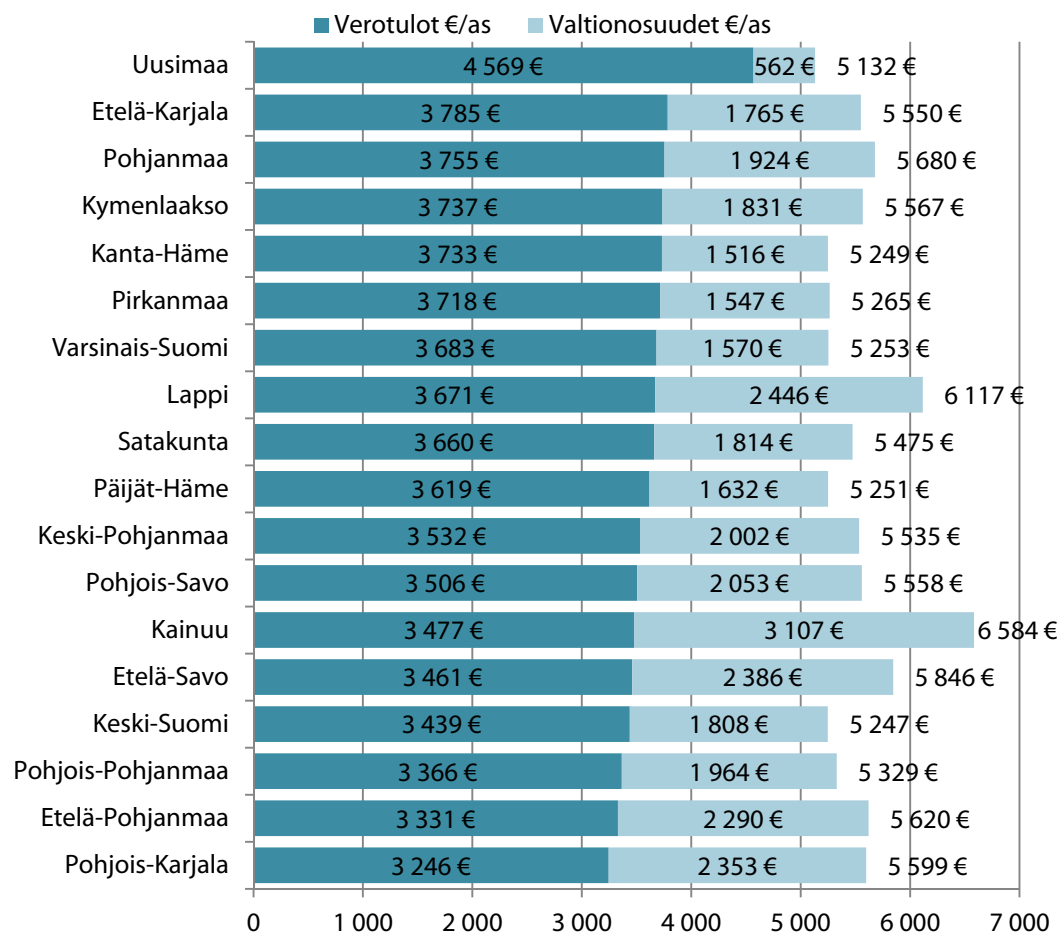
2.5 Eroavat tulorakenteet

Edellä esiteltiin kuntien verorahoituksen muotoja. Koko maan sisällä kuntien rahoitusrakenne vaihtelee paljonkin. Kuviossa 6 on vertailtu maakunnittain kuntatalouden omia verotuloja ja valtionosuuksia asukasta kohden.

Uudellamaalla kuntien omat verotuotot ovat selkeästi suuremmat kuin muualla maassa. Asukasta kohden pienimmät verotuotot ovat Pohjois-Karjalassa, jossa verotuottoa kertyi 1 323 euroa vähemmän asukasta kohden vuonna 2014 kuin Uudellamaalla. Valtionosuudet tasaavat kuntien tuloja, ja juuri Uudellamaalla valti-

onosuudet asukasta kohden ovat pienimmät. Eniten niitä kertyy Kainuuseen. Asukasta kohti suurimmat yhteenlasketut tulot valtionosuuksista ja veroista ovat Kainuussa ja Lapissa.

KUVIO 6 Kuntien verotulot ja valtionosuudet maakunnittain Manner-Suomessa vuonna 2014 (Lähde: Kuntaliitto).

Maakuntien tai yksittäisten kuntien saamia valtionosuuksia keskenään vertailtaessa on otettava huomioon, että valtionosuuksien määrään vaikuttaa esimerkiksi se, kuinka toisen asteen koulutus ja ammattikorkeakoulutus on järjestetty. Näihin kohdistuva valtion rahoitus maksetaan suoraan oppilaitokselle, ja oppilaitokset ovat usein kuntayhtymä- tai osakeyhtiömuotoisia. Kunnan alaisuudessa oleva koulutus taasen kasvattaa kunnan ja näin ollen myös maakunnan valtionosuuksia.

Paikatakseen tilikausien alijäämiä kunnat hankkivat rahoitusta lainamarkkinoilta. Kuntakonsernien lainakanta asukasta kohden oli vuonna 2014 suurin Keski-Pohjanmaalla ja toiseksi suurin Uudellamaalla. Tarkemmat tilastotiedot maakunnittaisista taloudellisista tunnusluvuista vuodelta 2014 ovat liitteessä 1.

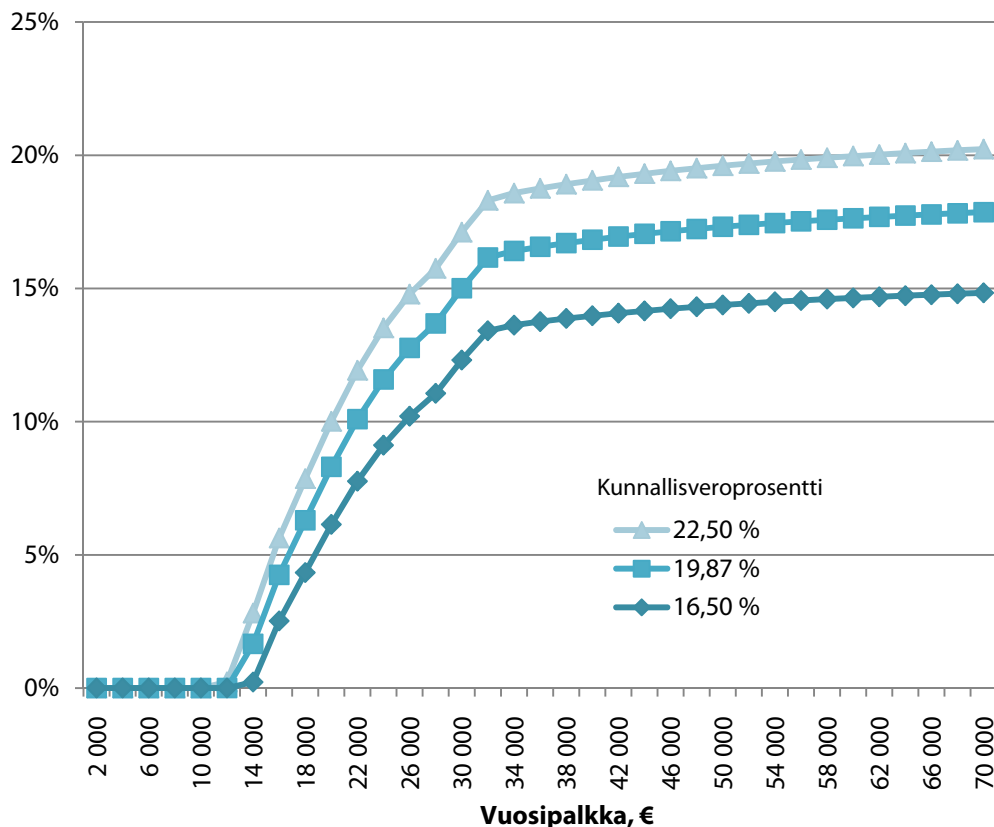
3 KUNNALLISVERO PALKKATULOSTA

Tässä luvussa tarkastellaan ansiotulosta perittävän kunnallisveron luonnetta sekä maakunnittaisia eroja kunnallisverotuksessa palkansaajaperheen esimerkkilaskelmien kautta.

3.1 Kunnallisveron progressiivisuus

Kunnallisvero mielletään usein suhteelliseksi veroksi. Kunnathan voivat määrätä vain yhden kunnallisveroprosentin, joka ei vaihtele tulojen mukaan. Kunnallisverotuksessa myönnettävien vähennysten takia kunnallisveron osuus ansiotuloista riippuu kuitenkin tulojen suuruudesta. Kunnallisveron osuus tuloista kasvaa ansiotulojen noustessa (kuvio 7). Eli kunnallisveroa maksetaan progressiivisesti suhteessa veronalaisiin ansiotuloihin.

KUVIO 7 Kunnallisveron osuus palkkatulosta eri tulotasoilla vuonna 2016 keskimääräisellä (19,87) kunnallisveroprosentilla sekä matalimmalla (16,50) ja korkeimmalla (22,50) käytössä olevalla kunnallisveroprosentilla laskettuna.

Kunnallisveron prosentuaalinen määrä vaihtelee sen mukaan, mihin vähennyksiin veronmaksaja on oikeutettu. Kunnallisverotuksessa myönnettävä perusvähennys pienentää verotaakkaa pienimmillä tuloilla, oli sitten kyse mistä tahansa

ansiotulosta. Palkansaajan kunnallisverotuksen progressioon vaikuttavat erityisesti kunnallisverotuksen ansiotulovähennys sekä työtulovähennys. Eläkkeiden verotuksessa taas kunnallisverotuksen eläketulovähennys pienentää kunnallisverojen suhteellista määrää.

Perusvähennyksen ansiosta kaikkein pienimmistä tuloista ei makseta kunnallisveroa ollenkaan. Palkansaaja maksaa tällöin ainoastaan pakollisia sosiaalivakuutusmaksuja. Keskimääräisellä kunnallisveroprosentilla laskettuna palkansaaja alkaa maksaa kunnallisveroa vasta kun tulot ylittävät 12 700 euroa vuonna 2016. Kunnallisvero nousee kuitenkin nopeasti, ja 25 000 euron tuloilla sitä maksetaan yli 12 prosenttia palkasta. Tuolloin kunnallisvero muodostaa hieman yli puolet palkansaajan maksettavista tuloveroista.

Kunnallisveron osuus tuloveroista on korkeimmillaan 32 000 euron vuosituloilla, jolloin kunnallisveroa on 61 prosenttia maksettavista veroista. Tätä suuremmilla vuosituloilla kunnallisveron osuus alkaa pienentyä, kun valtion tuloveroa alkaa karttua. Jotakuinkin keskituloista palkansaajaa kuvaavilla 41 964 euron vuosituloilla kunnallisveroa maksetaan keskimääräisellä kunnallisveroprosentilla 7 111 euroa vuodessa. Se on 54 prosenttia tuloveroista, joita kyseisellä vuositulon määrällä maksetaan yhteensä 13 156 euroa (ml. kunnallisvero, keskimääräinen kirkollisvero, valtion tulovero, yleisradiovero, sairaus-, työttömyys- ja työeläkevakuutusmaksut²). Kunnallisveron suhteellinen osuus ansiotuloveroista on kasvanut viime vuosina.³

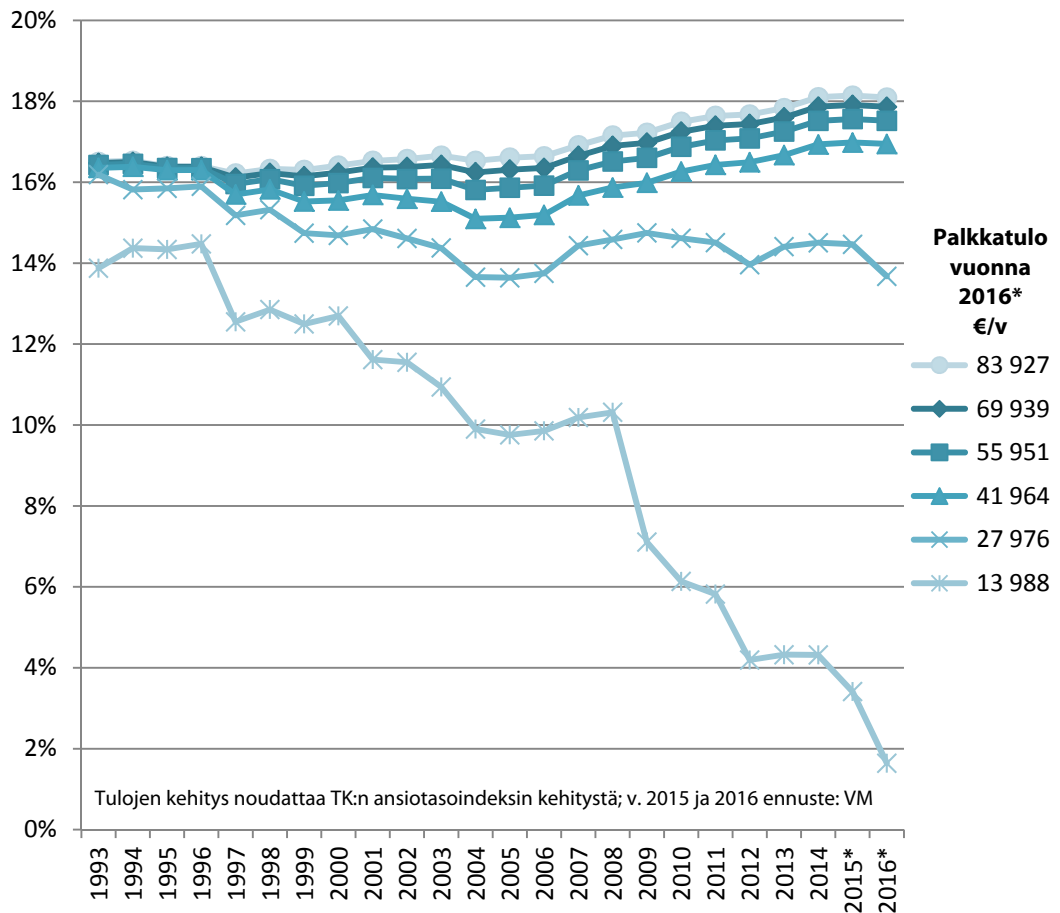
Kuviossa 8 on havainnollistettu palkansaajan efektiivinen kunnallisveroaste kuudella eri tulotasolla 1993–2016. Efektiivinen veroaste kuvaa maksuunpannun veron määrää suhteessa tuloon. Laskuoletuksena on vain viran puolesta myönnettävät vähennykset. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti on noussut tuona aikana 17,20:sta 19,87:ään. Kuitenkin palkkatulon efektiivisen kunnallisveroprosentin nousu on ollut voimakkaimmillaankin, eli ylimmällä tulotasolla, vain 1,6 prosenttiyksikköä.

Pienimmillä tulotasoilla kunnallisveron osuus tulosta on selvästi pienentynyt, kun verotuksessa tehtäviä vähennyksiä on laajennettu. Vuoden 2009 ansiotuloverotuksessa otettiin käyttöön työtulovähennys entisen valtionverotuksen ansiotulovähennyksen tilalle. Työtulovähennys tehdään ensisijaisesti valtionverosta ja tarpeen mukaan myös kunnallisverosta. Edeltävä valtionverotuksen ansiotulovähennys tehtiin vain valtionverosta. Tämä muutos sekä vähennyksen laajentaminen näkyy selvästi kunnallisveron osuuden pudotuksena kuviossa 8. Palkansaajan kannalta vähennyksestä toiseen siirtyminen oli kuitenkin lähinnä tekninen muutos. Kuntien tuloja vähennysten laajentaminen ei nykyään enää pienennä, sillä valtio kompensoi niiden aiheuttamat verotuottomenetykset.

² Alle 53-vuotias palkansaaja.

³ Esim. vuonna 2002 kunnallisverojen osuus vastaavasti palkansaajan tuloveroista oli alle 48 prosenttia. (Kaarlela 2002)

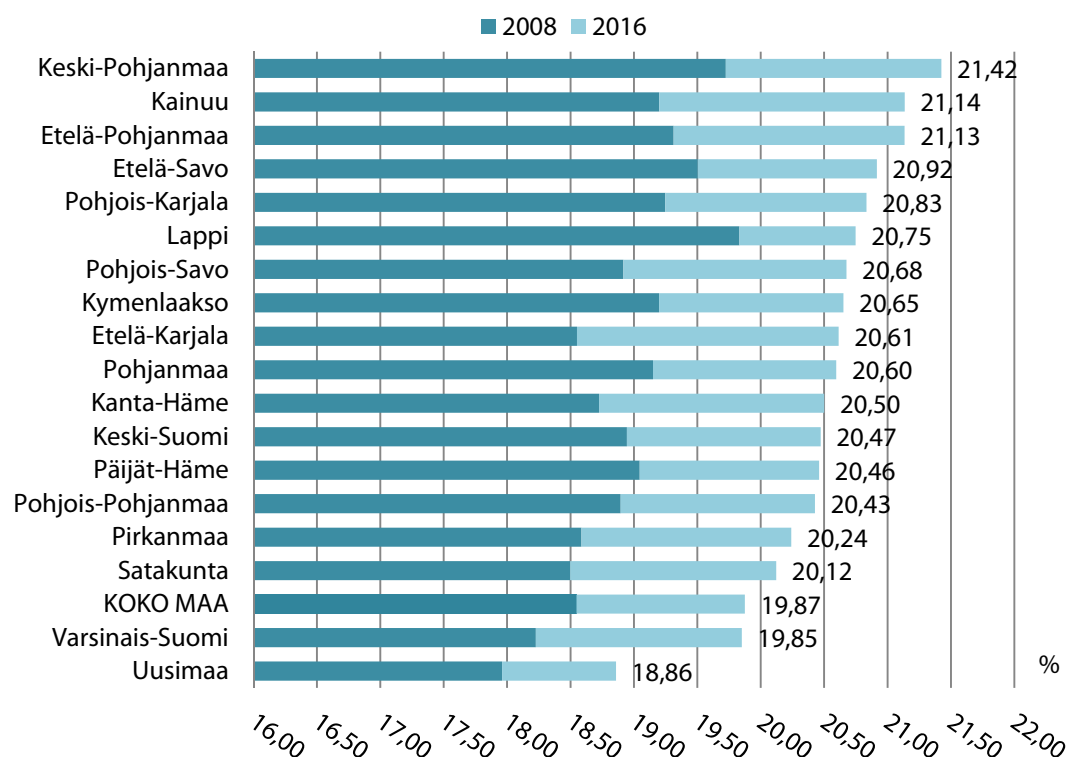
KUVIO 8 Kunnallisveron osuus palkkatulosta eräillä tulotasoilla vuosina 1993–2016 keskimääräisellä kunnallisveroprosentilla laskettuna.

3.2 Palkansaajaperheen kunnallisverot maakunnittain

Missään maakunnassa ei ole viime vuosina säästyty merkittävältä kunnallisveroprosenttien korotuksilta. Eniten Manner-Suomen maakunnista kunnallisveroprosenttia on kansainvälisen finanssikriisin isettyä korotettu Etelä-Karjalassa, eli yli kahden prosenttiyksikön verran vuodesta 2008 vuoteen 2016. Vähiten maakunnan verotettavilla tuloilla painotettu keskimääräinen veroprosentti on noussut Lapissa ja Uudellamaalla. (Kuvio 9)

Keskituloisten palkansaajien maksamista palkkaverosta suurimman osan muodostaa siis kunnallisvero. Asuinkunnasta riippuen palkansaajan kunnallisverot voivat vaihdella merkittävästi. Naapurikuntien tuloveroprosenteilla on kuitenkin myös positiivista riippuvuutta toisistaan (Leppälehto 2004). Seuraavaksi kunnallisverotuksen alueellisia eroja vertaillaan palkansaajaperheen esimerkkilaskelmien avulla.

KUVIO 9 Keskimääräinen kunnallisveroprosentti maakunnissa 2008–2016.

Esimerkkilaskelmissa on käytetty vuoden 2016 tuloveroperusteita ja maakunta-kohtaisia verotettavilla tuloilla painotettuja keskimääräisiä kunnallisveroprosentteja. Laskelmissa on otettu huomioon vain palkkatulot ja viran puolesta tehtävät vähennykset.

Esimerkkitapaukseksi on valittu kaksilapsinen perhe, jossa vanhemmat saavat kaiken ansiotulonsa palkkatyöstä naisten ja miesten koko maan palkansaajien keskipalkkojen mukaan. Ennustetun ansiotason nousun perusteella vuonna 2016 toinen vanhemmista ansaitsee kuukausipalkkana 3 077 euroa ja toinen 3 693 euroa. Tällöin perheen yhteenlaskettu palkkatulo lomarahoineen koko vuodelta 2016 on 84 620 euroa.⁴ Näistä tuloista kunnallisverotuksessa verotettavaa tuloa on 72 242 euroa. Vuodesta 2015 lähtien lasten lukumäärällä on vaikutus verotukseen lapsivähennyksen kautta. Vähennys tehdään ensisijaisesti valtion tuloverosta eikä sillä ole vaikutusta selvityksen laskelmiin kunnallisista veroista.

Koko maan keskimääräisillä kunnallis- ja kirkollisveroprosenteilla⁵ palkansaaja-perhe maksaa veroja ja palkansaajamaksuja yhteensä 26 599 euroa⁶, eli 31,4 prosenttia tuloistaan. Valtion tuloveroa ja Yle-veroa summasta on 3 782 euroa, työ-

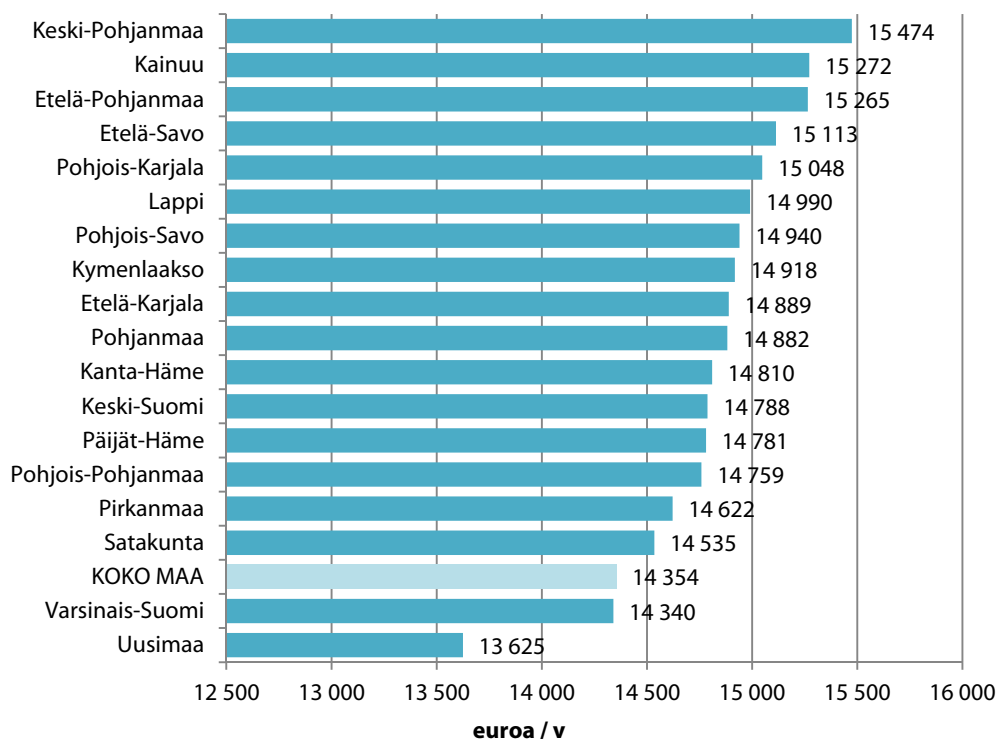
⁴ Tilastokeskuksen ansiotasoindeksin mukaan naisten säännöllisen työajan keskiansio vuonna 2014 oli 3 004 euroa/kk ja miesten 3 606 euroa/kk. Vuosien 2015 ja 2016 ansiotasokehitykseksi on oletettu valtiovarainministeriön ennustama + 1,2 ja 1,2 % vastaavasti. Tällöin vuonna 2016 palkat olisivat 3 077 e/kk ja 3 693 e/kk. Vuosipalkat lomarahoineen niistä on muodostettu kertomalla kk-palkka 12,5:llä.

⁵ Verotettavilla tuloilla painotettu keskimääräinen kunnallisveroprosentti on 19,87 ja kirkollisveroprosentti 1,43.

⁶ Alle 53-vuotiaan palkansaajamaksut.

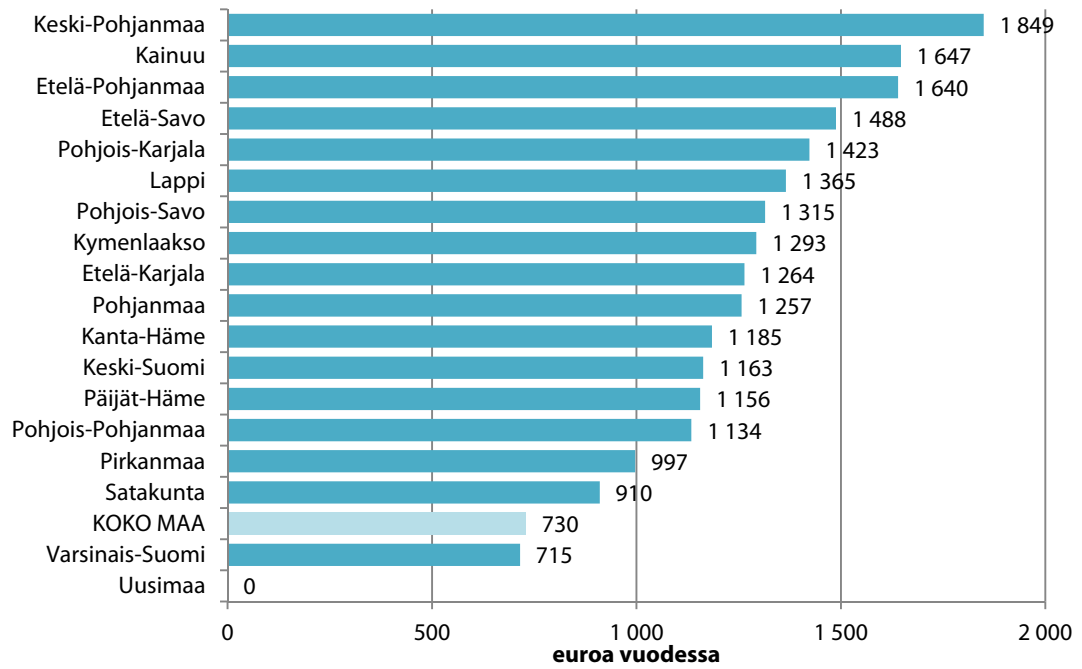
eläke-, työttömyysvakuutus- ja sairausvakuutusmaksuja 7 429 euroa, kirkollisveroa 1 033 euroa ja kunnallisveroa 14 354 euroa.

KUVIO 10 Keskituloisen palkansaajaperheen kunnallisvero maakunnittain vuonna 2016.

Palkansaajaperheen kunnallisverot maakunnittain vuonna 2016 on laskettu kuvioon 10. Maakuntien keskimääräiset kunnallisveroprosentit vaihtelevat Uudenmaan 18,86:n ja Keski-Pohjanmaan 21,42:n välillä (tarkemmat tiedot löytyvät liitteestä 5). Kunnallisveron määrä vaihtelee tällöin Uudenmaan 13 625 euron ja Keski-Pohjanmaan 15 474 euron välillä. Uudenmaan lisäksi ainoastaan Varsinais-Suomessa keskituloisen palkansaaja kohtaa koko Suomen keskiarvoa pienemmän verorasituksen kunnallisverosta. Kuvioon 11 on havainnollistettu maksettavien kunnallisverojen ero kevyimmin verottavaan maakuntaan. Keski-Pohjanmaalla maksetaan keskimäärin yli 1 800 euroa enemmän veroa samoista tuloista kuin Uudellamaalla.

KUVIO 11 Keskituloisen palkansaajaperheen kunnallisveron ero maakunnittain Uudenmaan maakuntaan vuonna 2016.

4 MAAKUNTAKESKUKSET - LASKELMIA PALKANSAAJAPERHEEN KUNNITTAIN MÄÄRÄYTYVISTÄ VEROISTA

Asuinkunta vaikuttaa kunnallisveron lisäksi myös kirkollisveron ja kiinteistöveron määrään. Tässä luvussa tarkastellaan kaikkien näiden kolmen veron eroja keskituloisista palkansaajista muodostuvan esimerkkiperheen avulla 18 maakuntakeskuksessa vuonna 2016. Kunnallisten verojen vaikutus esimerkkiperheen ostovoimaan on tarkastelussa seuraavissa kaupungeissa: Helsinki, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Kajaani, Kokkola, Kouvola, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Mikeli, Oulu, Pori, Rovaniemi, Seinäjoki, Tampere, Turku ja Vaasa.

4.1 Laskelmien perusteet

Esimerkkitapauksena on edellisen luvun tapaan kaksilapsinen perhe, jossa vanhemmat saavat kaiken ansiotulonsa palkkatyöstä naisten ja miesten koko maan keskipalkkojen mukaan. Ennustetun ansiotason nousun perusteella vuonna 2016 toinen vanhemmista ansaitsee kuukausipalkkana 3 077 euroa ja toinen 3 693 euroa. Tällöin perheen yhteenlaskettu palkkatulo lomarahoineen koko vuodelta 2016 on 84 620 euroa⁷. Vertailun tulosten järjestykseen palkkatason valinnalla ei ole vaikutusta. Palkan verot on laskettu vuoden 2016 veroperusteiden sekä kaupunkikohtaisten kunnallis- ja kirkollisveroprosenttien (ev. lut.) mukaan. Eläkevaikutusmaksut on laskettu alle 53-vuotiaan maksun perusteella. Vuodesta 2015 lähtien lasten lukumäärällä on vaikutus verotukseen lapsivähennyksen kautta. Vähennys tehdään ensisijaisesti valtion tuloverosta. Kiinteistöverot on laskettu viiden perheen rivitalossa kaupungin tyypillisellä pientaloalueella asuville.

Tontin kiinteistövero määräytyy vuoden 2015 sijaintikohtaisten verotusarvojen ja vuoden 2016 kuntakohtaisten veroprosenttien perusteella. Tontin verotusarvot esimerkkitapauksiin on saatu Verohallinnosta. Rakennuksen verotusarvo kiinteistöverotuksessa on sama eri puolilla maata, kun esimerkkiperheen oletetaan asuvan samanlaisessa talossa. Kuntakohtaiset veroprosentit vakituksille asuinrakennuksille muodostavat eroavuudet rakennuksesta maksettavan kiinteistöveron osalta. Tarkemmat tiedot rakennuksen verotusarvosta ja tonttien verotusarvojen eroista eri kaupungeissa ovat liitteessä 8.

Taulukossa 5 on vertailukaupunkien vuoden 2016 laskelmissa käytetyt veroprosentit ja niiden muutos edelliseen vuoteen nähden. Kaupungeista kolme nosti kunnallisveroprosenttiaan vuonna 2016. Myös kiinteistöverotusta kiristettiin kolmessa kunnassa. Vertailukaupunkien asuinrakennusten kiinteistöveroprosentit ovat lähempänä laissa määriteltyjä alarajoja kuin yleiset kiinteistöveroprosentit.

⁷ Tilastokeskuksen ansiotasoindeksin mukaan naisten säännöllisen työajan keskiansio vuonna 2014 oli 3 004 euroa/kk ja miesten 3 606 euroa/kk. Vuosien 2015 ja 2016 ansiotasokehitykseksi on oletettu valtiovarainministeriön ennustama + 1,2 ja 1,2 % vastaavasti. Tällöin vuonna 2016 palkat olisivat 3 077 e/kk ja 3 693 e/kk. Vuosipalkat lomarahoineen niistä on muodostettu kertomalla kk-palkka 12,5:llä.

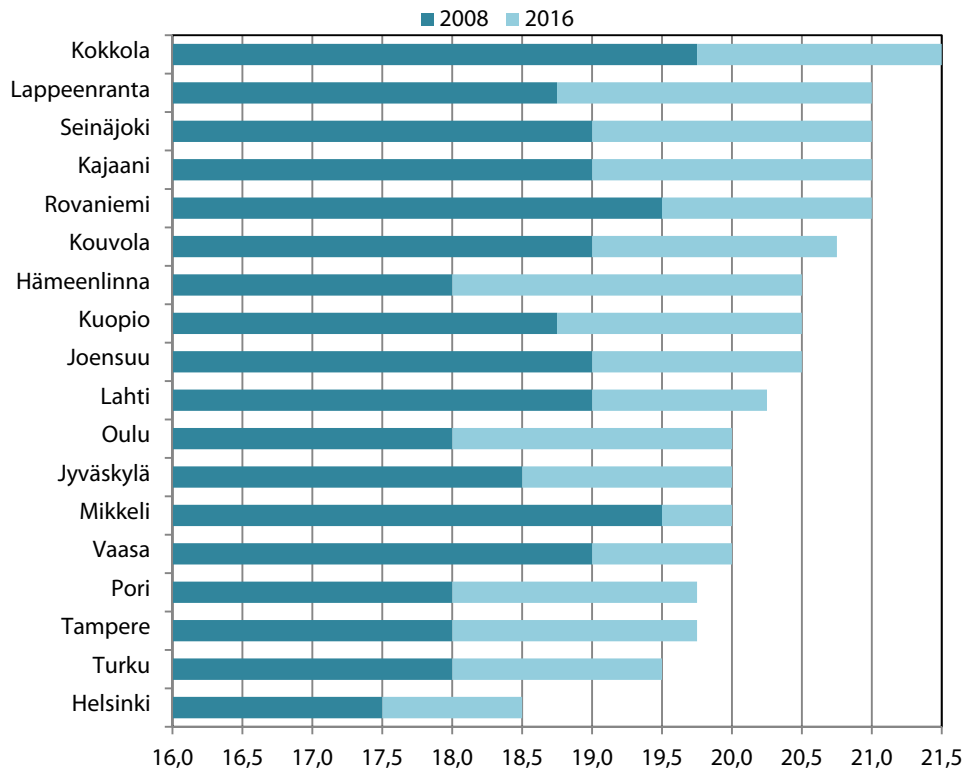
Tämä on yleistä kaikissa kunnissa (liite 3). Yleisen ja vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttien alarajoja korotetaan jälleen vuoden 2017 alusta. Tällöin ne kunnat, joiden veroprosentit ovat nykyisillä alarajoilla, ovat pakotettuja kiristämään verotustaan. Maan ja muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentit ovat alarajaan nähden korkeammalla tasolla kuin vakituisen asunnon tapauksessa.

TAULUKKO 5 Vertailun maakuntakeskusten veroprosentteja vuonna 2016 kunnallisveroprosentin mukaisessa järjestyksessä. Lähde: Kuntaliitto

	Kunnallisveroprosentti		Kirkollisveroprosentti		Yleinen kiinteistövero-%		Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero-%	
	2016	Muutos %-yks.	2016	Muutos %-yks.	2016	Muutos %-yks.	2016	Muutos %-yks.
Helsinki	18,50		1,00		0,80		0,37	
Turku	19,50		1,00		1,00		0,37	
Tampere	19,75		1,25		1,05		0,50	
Pori	19,75		1,50		0,90		0,50	
Vaasa	20,00	0,50	1,25		1,15		0,50	
Oulu	20,00		1,30		0,95		0,40	
Jyväskylä	20,00		1,45		1,30	0,15	0,55	0,05
Mikkeli	20,00		1,50		1,20		0,55	
Lahti	20,25		1,50		1,15		0,55	
Hämeenlinna	20,50		1,30		1,25		0,50	
Joensuu	20,50		1,45		1,10		0,45	
Kuopio	20,50		1,50		1,30		0,52	
Kouvola	20,75	0,25	1,60		1,45	0,10	0,65	0,10
Rovaniemi	21,00		1,25		1,55	0,20	0,60	0,20
Lappeenranta	21,00		1,35		1,30		0,55	
Kajaani	21,00		1,65		1,10		0,55	
Seinäjoki	21,00		1,65		1,40		0,55	
Kokkola	21,50	0,50	1,70		1,25		0,60	

Maakuntakeskuksista kireintä kunnallisverotus on Kokkolassa, jossa veroprosentti on 21,5. Kuviosta 12 selviää, että finanssikriisin isettyä kaikki kaupungit ovat korottaneet kunnallisveroprosenttiaan vähintään puolella prosenttiyksiköllä.

KUVIO 12 Kunnallisveroprosentit maakuntakeskuksissa vuonna 2016 ja niiden muutos vuoteen 2008 nähden.

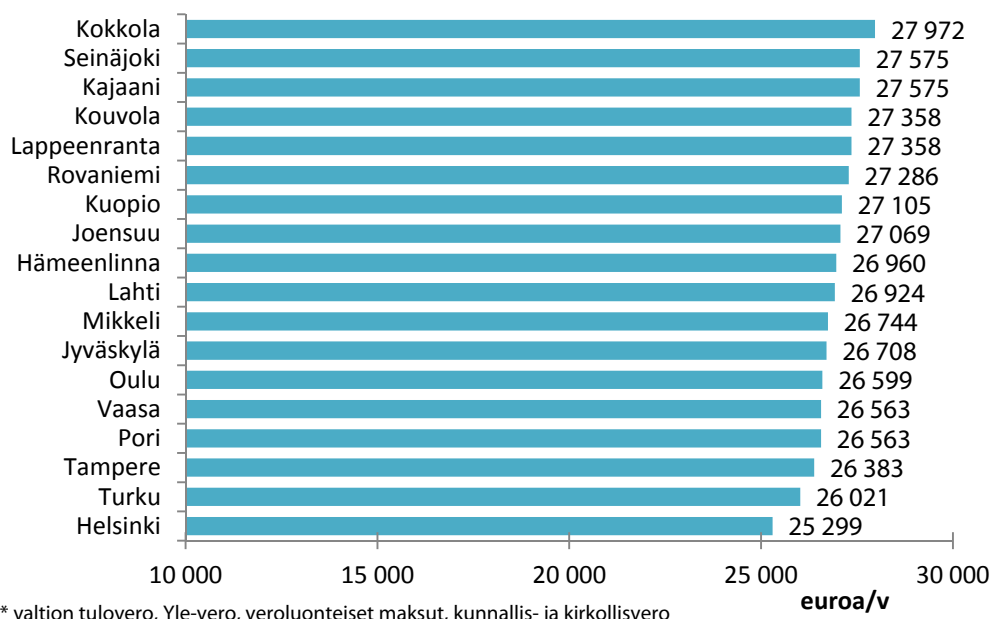

4.2 Palkansaajaperheen tuloverot 2016

Esimerkkilaskelmien perhe maksaa tuloistaan saman määrän valtionveroa ja sosiaalivakuutusmaksuja asuin- ja kaupungeista riippumatta. 84 620 euron vuosituloilla perhe maksaa valtion tuloveroa ja Yle-veroa 3 782 euroa ja työeläke-, työttömyys- ja sairausvakuutusmaksuja yhteensä 7 429 euroa vuonna 2016. Näistä muista kuin kunnallisesti määräytyvistä veroista ja veroluonteisista maksuista tulee siis maksettavaa yhteensä 11 212 euroa vuodessa.

Asuinkunta vaikuttaa loppuihin palkasta maksettaviin veroihin merkittävästi, kun vertailtava tulotaso pysyy samana alueesta toiseen. Vuonna 2016 esimerkkiperheen kunnallisverojen määrä vaihtelee selvityksen maakuntien keskuskaupungeissa 13 365 euron ja 15 532 euron välillä. Kirkollisverojen määrä taas vaihtelee 722 euron ja 1 228 euron välillä (tarkemmat luvut löytyvät liitteistä 6 ja 7). Kuvioista 13 nähdään, että kirein tuloverotus tarkastelun maakuntakeskuksista on Kokkolassa, jossa esimerkkiperheen yhteenlasketut tuloverot ja palkansaajamaksut nousevat 27 972 euroon, eli 33,1 prosenttiin perheen palkkatuloista. Keveintä verotus on Helsingissä, jossa perheen samoista tuloista maksetaan veroja vastaavasti 25 299 euroa (29,9 %). Näin ollen käteen jäävän palkkatulon ero on 2 673 euroa vuodessa. Suurin osa verojen erosta (2 167 euroa) johtuu kunnallisverosta ja pienempi loppuosaa kirkollisverosta.

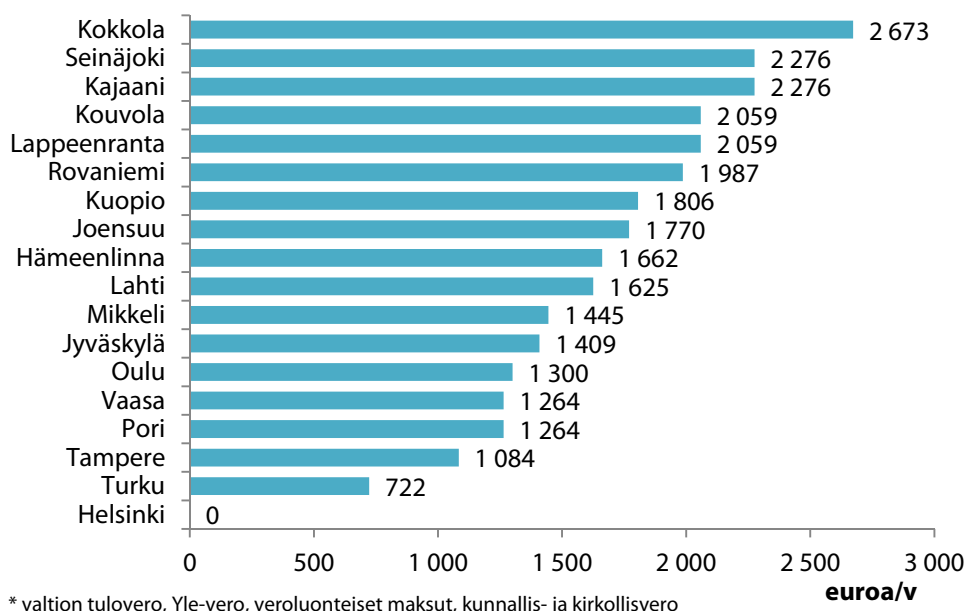
KUVIO 13 Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverot* 18 maakuntakeskuksessa vuonna 2016, euroa.

Kuvioon 14 on havainnollistettu kaupunkien verojen erot kevyimmin verottavaan Helsinkiin nähden. Veroprosentin ero eniten ja vähiten verottavan kaupungin välillä on nyt 3,2 prosenttiyksikköä. Vielä vuonna 2012 ero oli 1,9 prosenttiyksikköä.

Suurimman osan verojen eroista selittävät kunnallisveroprosentit, joista suurimman ja pienimmän välinen ero on 3,0 prosenttiyksikköä. Kirkollisveroprosenttien ero taas on suurimmillaan 0,7 prosenttiyksikköä. Kirkollisvero lasketaan samoista kunnallisverotuksessa verotettavista tuloista kuin kunnallisvero.

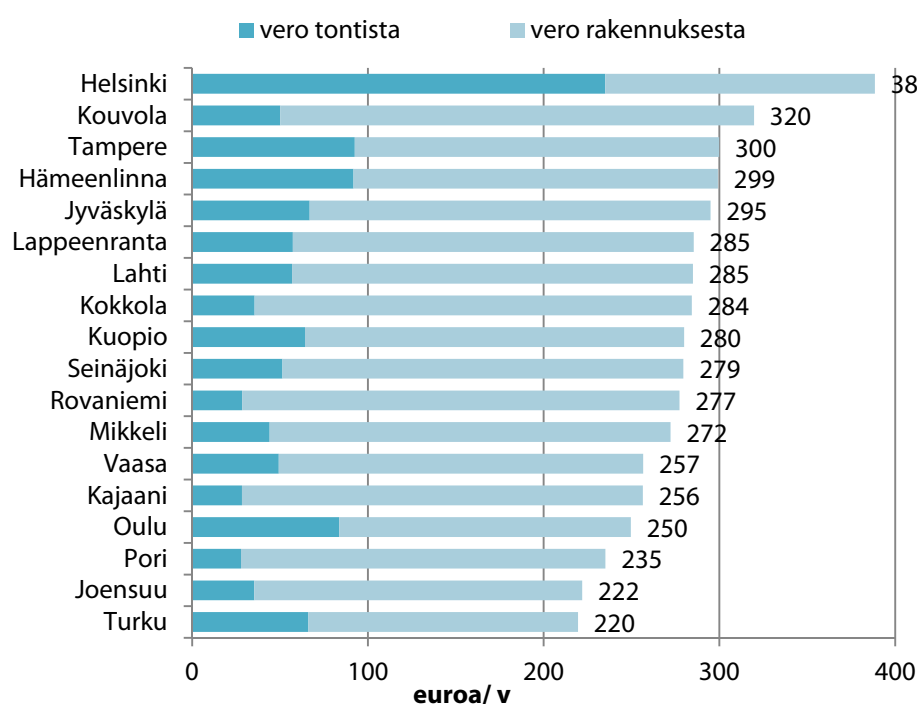
KUVIO 14 Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverojen* ero Helsinkiin maakuntakeskuksittain vuonna 2016, euroa.

4.3 Palkansaajaperheen kiinteistöverot 2016

Palkansaajaperheen kunnittaisiin veromenoihin vaikuttavat myös kiinteistöverot, jotka muuttavat näkökulmaa hieman. Laskelmien esimerkeissä perhe asuu viiden perheen kaksikerroksisessa rivitalossa kaupungin tyypillisellä pientaloalueella. Rakennuksen verotusarvo on sama riippumatta sen sijaintikunnasta. Samanlaisen tontin verotusarvo sen sijaan riippuu merkittävästi siitä, missä kaupungissa se sijaitsee.

KUVIO 15 Palkansaajaperheen kiinteistövero 18 maakuntakeskuksessa vuonna 2016.

Helsingissä on vertailun kevein palkan verotus, mutta kiinteistöveroa esimerkki-perhe maksaa siellä eniten, 388 euroa. Vaikka Helsingin kiinteistöveroprosentit ovat vertailujoukon pienimpiä, maksettavat verot nousevat muiden yli tontin selvästi suuremmasta verotusarvosta johtuen. Helsingissä tontin verotusarvo on yli kolme kertaa niin suuri kuin seuraavaksi sijoittuvissa kaupungeissa eli Tampereella ja Oulussa. Tonttien markkinahinnat erottuvatkin pääkaupunkiseudulla merkittävästi muusta Suomesta.

Kuviosta 15 nähdään, että vuonna 2016 esimerkkiperheen maksettava kiinteistövero on Helsingissä 168 euroa suurempi kuin pienimmän kiinteistöveron turkulaisella perheellä.

Merkillepantavaa on myös se, että lukuun ottamatta Helsinkiä, kaikissa kaupungeissa rakennukseen kohdistuvaa kiinteistöveroa maksetaan selkeästi enemmän kuin maahan kohdistuvaa veroa, vaikka asuinrakennuksiin kohdistuva kiinteistö-

veroprosentti on pienempi kuin tonttiin kohdistuva yleinen kiinteistöveroprosentti. Tarkemmat luvut mm. verotusarvoista ovat liitteessä 8.

4.4 Palkansaajaperheen kunnittain määräytyvät verot yhteensä

Tässä luvussa kootaan yhteen edelliset laskelmat esimerkkiperheen kunnittaisista veroista tarkastelun maakuntien keskuskaupungeissa vuonna 2016. Helsingissä perheen verot pysyvät pienimpinä huolimatta kiinteistöveron suurimmasta määrästä.

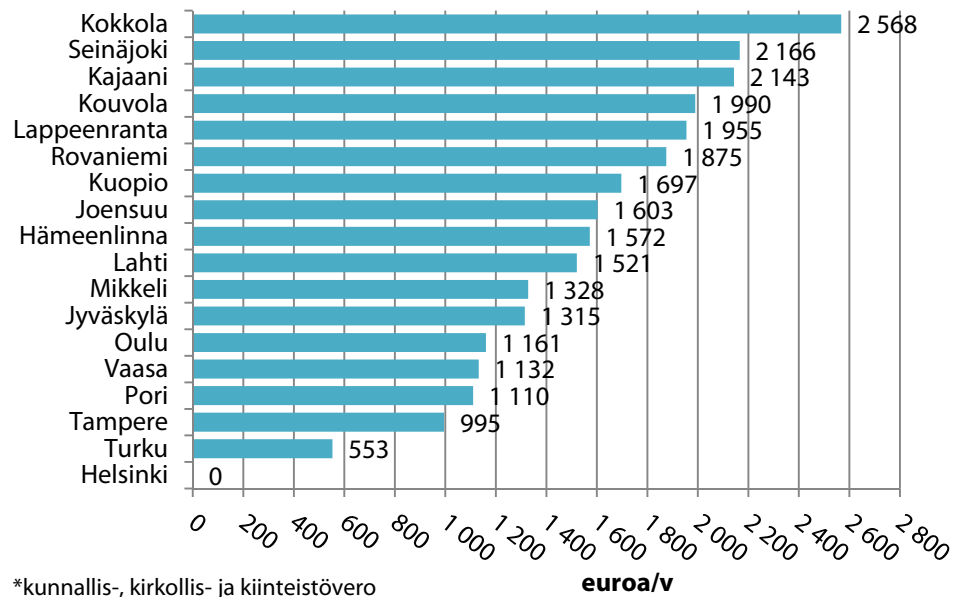
Esimerkkiperhe maksaa eniten veroja vertailukaupungeista Kokkolassa, 17 044 euroa (ks. taulukko 6). Myös edellisessä, vuoden 2015 vertailussa verotaakka oli suurin Kokkolassa.

TAULUKKO 6 Yhteenveto esimerkkiperheen kunnittain määräytyvistä veroista maakuntakeskuksissa vuonna 2016.

Kaupunki	Kunnallis- vero, €	Kirkollis- vero, €	Kiinteistö- vero, €	Kunnittaiset verot yhteensä, €
Helsinki	13 365	722	388	14 476
Turku	14 087	722	220	15 029
Tampere	14 268	903	300	15 471
Pori	14 268	1 084	235	15 586
Vaasa	14 448	903	257	15 608
Oulu	14 448	939	250	15 637
Jyväskylä	14 448	1 048	295	15 791
Mikkeli	14 448	1 084	272	15 804
Lahti	14 629	1 084	285	15 997
Hämeenlinna	14 810	939	299	16 048
Joensuu	14 810	1 048	222	16 079
Kuopio	14 810	1 084	280	16 173
Rovaniemi	15 171	903	277	16 351
Lappeenranta	15 171	975	285	16 431
Kouvola	14 990	1 156	320	16 466
Kajaani	15 171	1 192	256	16 619
Seinäjoki	15 171	1 192	279	16 642
Kokkola	15 532	1 228	284	17 044

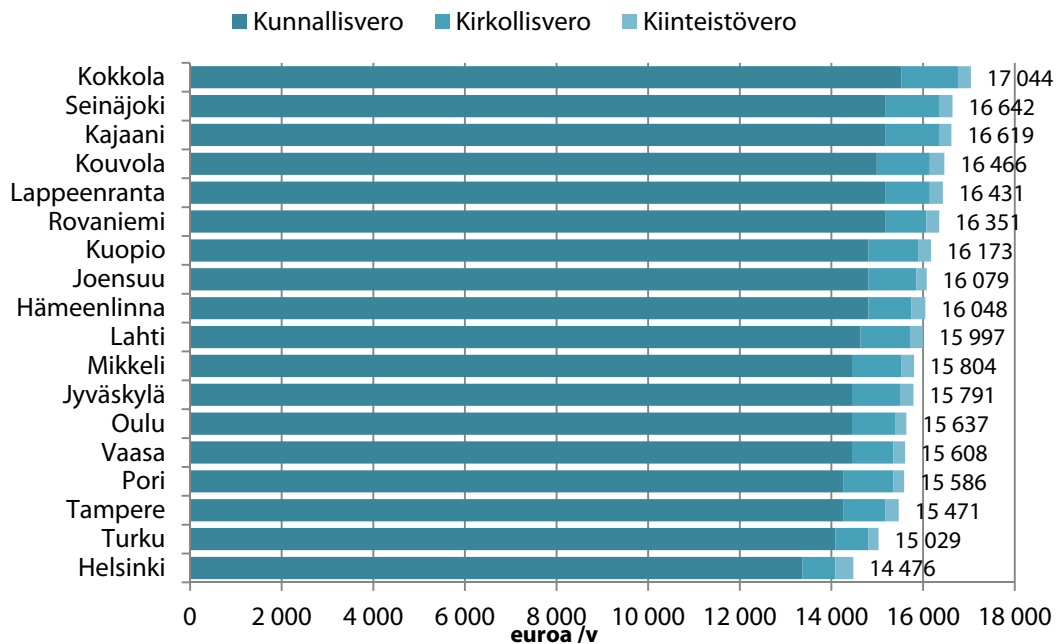
Esimerkkiperheen samoista tuloista ja samanlaisesta kiinteistöstä maksettavien verojen ero halvimman kaupungin, eli Helsingin, ja muiden kaupunkien välillä, on havainnollistettu kuviossa 16. Kokkolassa tässä tilanteessa maksetaan 2 568 euroa enemmän veroa kuin Helsingissä. Kokkola oli kirein verottaja myös edellisellä vuonna, mutta vuonna 2016 etumatka kasvoi reippaasti, kun kunnallisveroprosenttia nostettiin 0,50 prosenttiyksiköllä. Myös Seinäjoella ja Kajaanissa veroja peritään yli 2000 euroa enemmän kuin pääkaupungissa. Turku on edellisten vertailujen tapaan veroiltaan toiseksi halvin kaupunki.

KUVIO 16 Keskituloisen palkansaajaperheen kunnittain määräytyvien verojen* ero Helsinkiin vuonna 2016, euroa.

Kuntatalouden verorahoitus kohdistuu palkansaajien osalta pääasiassa työhön. Kunnalle menevistä veroista (eli ilman kirkollisveroa) esimerkkitapauksen osalta 98–99 prosenttia on kunnallisveroa ja 1–2 prosenttia kiinteistöveroa kaikkialla muualla paitsi Helsingissä. Helsingissä 97 prosenttia on kunnallisveroa ja kolme prosenttia kiinteistöveroa. Kiinteistövero muodostaakin suhteellisesti vain pienen osan palkansaajaperheen kuntakohtaisesta verotaakasta. Näin ollen erot kunnallisveroprosenteissa selittävät pääosin kaupunkien välisiä veroeroja ja järjestystä.

KUVIO 17 Keskituloisen palkansaajaperheen kunnittain määräytyvät verot yhteensä maakuntakeskuksissa vuonna 2016, euroa.

5 HELSINGIN SEUTU - LASKELMIA PALKANSAAJAPERHEEN KUNNITTAIN MÄÄRÄYTYVISTÄ VEROISTA

Edellisessä luvussa vertailtiin toisistaan maantieteellisesti hyvinkin erillään olevien maakuntakeskusten verotaakkaa palkansaajakotitaloudelle. Tässä luvussa samanlainen verovertailu tehdään yhden työssäkäyntialueen kuntien osalta. Helsingin seudun kunnissa asuvat työskentelevät ja asioivat eri puolilla pääkaupunkiseutua riippumatta kotikunnastaan. Tällä suhteellisen yhtenäisellä, väkimäärältään suurella alueella asuinkunta ei monesti ole riippuvainen työpaikasta ja sen sijaintikunnasta. Asukkailla on siten suurempi valinnan mahdollisuus päättäessä asuinkuntaansa. Valintaa tehtäessä huomioon otetaan omien mieltymysten mukaan myös kunnalliset verot ja niillä rahoitettujen kuntapalveluiden taso. Luvussa vertaillaan esimerkkilaskelmien avulla palkansaajaperheen julkispalveluista maksettavia veroja vaihtoehtoisissa asuinkunnissa. Kunnan perusteella määräytyviä veroja ovat kunnallisvero, kirkollisvero ja kiinteistövero.

Mukaan vertailuun on valittu Helsingin seudun yhteistoimintaelimen 14 kuntaa, jotka ovat: Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula, Vantaa ja Vihti. Näiden kuntien alueella asuu 1,4 miljoonaa asukasta ja jokaisen kunnan työvoimasta vähintään 35 prosenttia käy töissä pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen). Kuntien alueelle on suunniteltu metropolihallintoa pitkään, mutta hanke ei ole edennyt lainsäädännön tasolle. Alueen kunnat tekevät jo eri kokoonpanoissa yhteistyötä monien palveluiden tarjoamisessa. Metropolihallinnon ja kuntaliitosten etuna on nähty mm. yhä tehokkaampi palvelutuotanto ja toimivampi maankäytön suunnittelu sekä haitallisen kuntien välisen kilpailun poistuminen.

Toisiaan lähellä sijaitsevien kuntien välisellä kilpailulla on myös positiivisia puolia. Se nostaa kuntalaisen asemaan, jossa hänellä on mahdollisuus äänestää jaloillaan. Tähän perustuu paljon siteerattu Tiebout-hypoteesi⁸. Hypoteesi pohjautuu siihen, että tietyissä olosuhteissa alueen asukkaat valitsevat asuinkuntansa kuntien tuottamien julkispalveluiden tason ja niistä maksettavien verojen määrän perusteella omien mieltymystensä mukaan. Asukkaiden mahdollisuus valita vaihtoehtoisista kunnista heille mieluisin ohjaa kuntia asukkaiden kannalta tehokkaisiin ja mieltymyksiä vastaaviin kuntapalveluihin ja verotuksen tasoihin.

5.1 Laskelmien perusteet

Laskelmien perusteena on käytetty samaa kaksilapsista, keskituloisten palkansaajien esimerkkiperhettä kuin kahdessa edellisessä luvussa. Vuonna 2016 toinen vanhemmista ansaitsee kuukausipalkkana 3 077 euroa ja toinen 3 693 euroa. Pal-

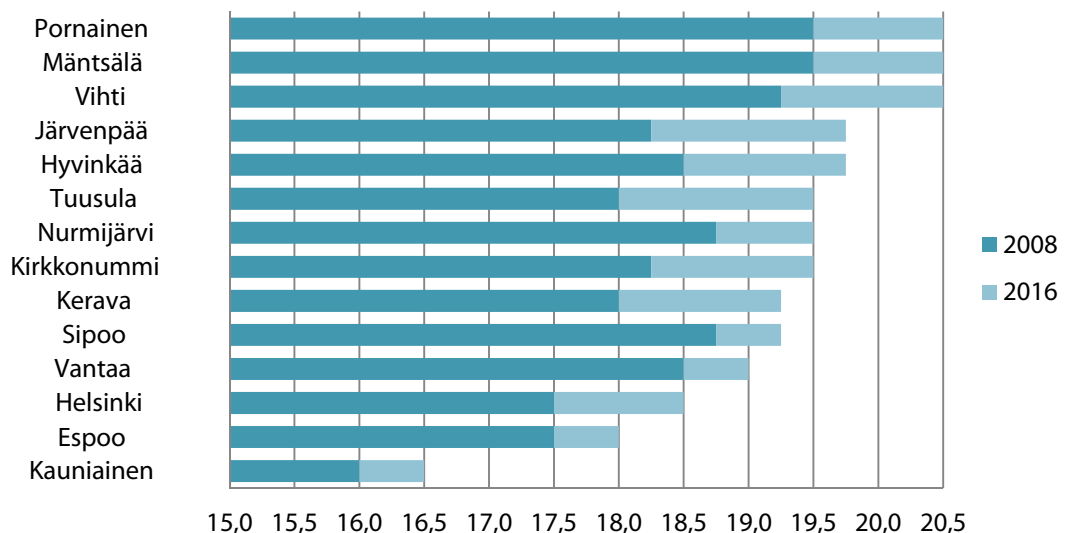
⁸ Ks. Tiebout (1956)

kansajaperheen yhteenlaskettu ansiotulo koko vuodelta 2016 on 84 620 euroa⁹. Tulosten järjestykseen palkkatason valinnalla ei ole vaikutusta. Palkan verot on laskettu vuoden 2016 veroperusteiden sekä kaupunkikohtaisten kunnallis- ja kirkollisveroprosenttien (ev. lut.) mukaan. Eläkevakuutusmaksut on laskettu alle 53-vuotiaan maksun perusteella. Vuodesta 2015 lähtien lasten lukumäärällä on vaikutus verotukseen lapsivähennyksen kautta. Vähennys tehdään ensisijaisesti valtion tuloverosta.

Kiinteistöverot on laskettu samanlaisissa viiden perheen rivitalossa kunnan pientaloalueella asuville kuin edellisessäkin luvussa. Tontin kiinteistövero määräytyy vuoden 2015 sijaintikohtaisten verotusarvojen ja vuoden 2016 kuntakohtaisten veroprosenttien perusteella. Tontin verotusarvot esimerkkitapauksiin on saatu Verohallinnosta. Rakennuksen verotusarvo kiinteistöverotuksessa on sama kaikissa kunnissa, kun esimerkkiperheen oletetaan asuvan samanlaisessa talossa. Kuntakohtaiset veroprosentit vakituksille asuinrakennuksille muodostavat eroavuudet rakennuksesta maksettavan kiinteistöveron osalta. Tarkemmin rakennuksen verotusarvosta ja tonttien verotusarvojen eroista selvityksen kunnissa on liitteessä 8.

Taulukossa 7 on laskelmissa käytetyt Helsingin seudun kuntakohtaiset veroprosentit vuodelle 2016 sekä niiden muutos edelliseen vuoteen verrattuna. Kireintä kunnallisverotus on Mäntsälässä, Vihdissä ja Pornaisissa, joissa veroprosentti on 20,50. Kaksi vertailun kunnista nosti kunnallisveroprosenttiaan tälle vuodelle. Lisäksi kuviosta 18 selviää, että finanssikriisin isettyä kaikki Helsingin seudun kunnat ovat nostaneet kunnallisveroprosenttiaan.

KUVIO 18 Kunnallisveroprosentit Helsingin seudulla vuonna 2008 ja niiden muutos vuoteen 2016 nähden.

⁹ Tilastokeskuksen ansiotasoindeksin mukaan naisten säännöllisen työajan keskiansio vuonna 2014 oli 3 004 euroa/kk ja miesten 3 606 euroa/kk. Vuosien 2015 ja 2016 ansiotasokehitykseksi on oletettu valtiovarainministeriön ennustama +1,2 ja 1,2 % vastaavasti. Tällöin vuonna 2016 palkat olisivat 3 077 e/kk ja 3 693 e/kk. Vuosipalkat lomarahoineen niistä on muodostettu kertomalla kk-palkka 12,5:llä.

TAULUKKO 7 Helsingin seudun kuntien veroprosentteja vuonna 2016 kunnallisveroprosentin mukaisessa järjestyksessä. Lähde: Kuntaliitto

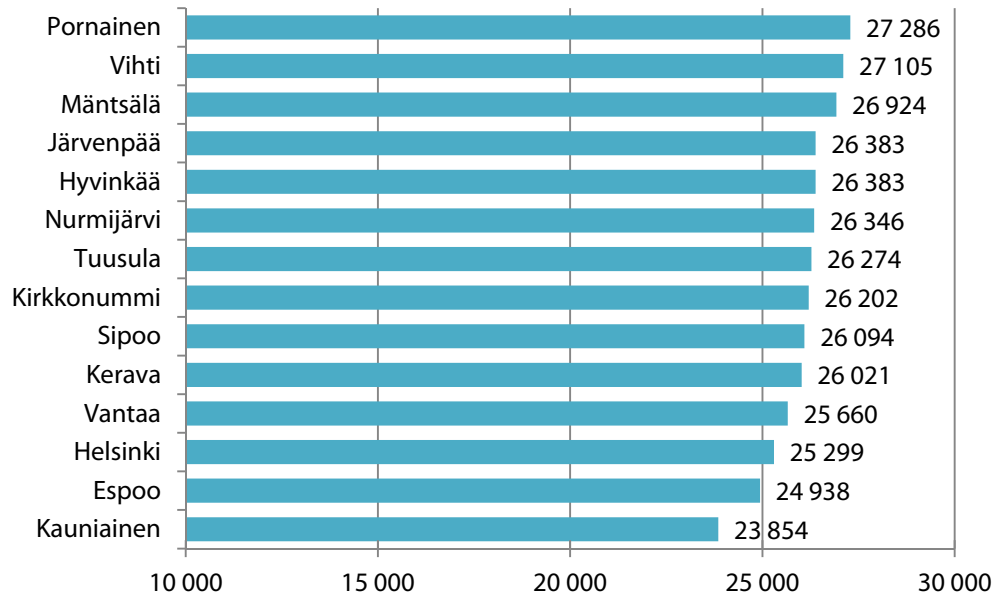
	Kunnallisveroprosentti		Kirkollisveroprosentti		Yleinen kiinteistövero-%		Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero-%	
	2016	Muutos, %-yks.	2016	Muutos, %-yks.	2016	Muutos, %-yks.	2016	Muutos, %-yks.
Kauniainen	16,50		1,00		0,80		0,37	
Espoo	18,00		1,00		0,80		0,37	
Helsinki	18,50		1,00		0,80		0,37	
Vantaa	19,00		1,00		1,00		0,37	
Kerava	19,25	0,25	1,25		1,32		0,41	
Sipoo	19,25		1,35		1,00		0,50	
Kirkkonummi	19,50		1,25		0,80		0,37	
Tuusula	19,50		1,35		0,80		0,37	
Nurmijärvi	19,50		1,45		0,80		0,37	
Hyvinkää	19,75		1,25		1,30		0,45	
Järvenpää	19,75		1,25		1,35		0,55	
Mäntsälä	20,50		1,25		1,30		0,60	
Vihti	20,50		1,50		0,95		0,50	
Pornainen	20,50	0,50	1,75		1,00		0,50	

5.2 Palkansaajaperheen tuloverot 2016

Esimerkkilaskelmien perhe maksaa tuloistaan saman määrän valtionveroa ja sosiaalivakuutusmaksuja asuin- ja kaupunkialueesta riippumatta. 84 620 euron vuosituloilla perhe maksaa valtion tuloveroa ja Yle-veroja 3 782 euroa sekä työeläke-, työttömyys- ja sairausvakuutusmaksuja yhteensä 7 429 euroa vuonna 2016. Näistä muista kuin kunnallisesti määräytyvistä veroista ja veroluonteisista maksuista tulee siis maksettavaa yhteensä 11 212 euroa vuodessa.

Asuinkunta vaikuttaa loppuihin palkasta maksettaviin veroihin merkittävästi, kun vertailtava tulotaso pysyy samana alueesta toiseen. Vuonna 2016 esimerkkiperheen kunnallisverojen määrä vaihtelee Helsingin seudulla 11 920 euron ja 14 810 euron välillä. Kirkollisverojen määrä taas 722 euron ja 1 264 euron välillä (tarkemmat luvut löytyvät liitteistä 6 ja 7). Kuviosta 19 nähdään, että kirein tuloverotus Helsingin seudulla on Pornaisissa, jossa esimerkkiperheen yhteenlasketut tuloverot ja palkansaajamaksut nousevat 27 286 euroon, eli maakuntakeskuksiin verrattuna Rovaniemen tasolle (ks. edellinen luku). Tällöin veroja maksetaan 32,2 prosenttia perheen tuloista. Keveintä verotus on Kauniaisissa, jossa perheen samoista tuloista maksetaan veroja vastaavasti 23 854 euroa (28,2 %). Näin ollen käteen jäävien palkkatulojen ero Helsingin seudulla on jopa yli 3 400 euroa vuodessa (ks. kuvio 20). Ero on noin 750 euroa suurempi kuin maakuntakeskusten kireimmän ja kevyimmän verorasituksen välillä.

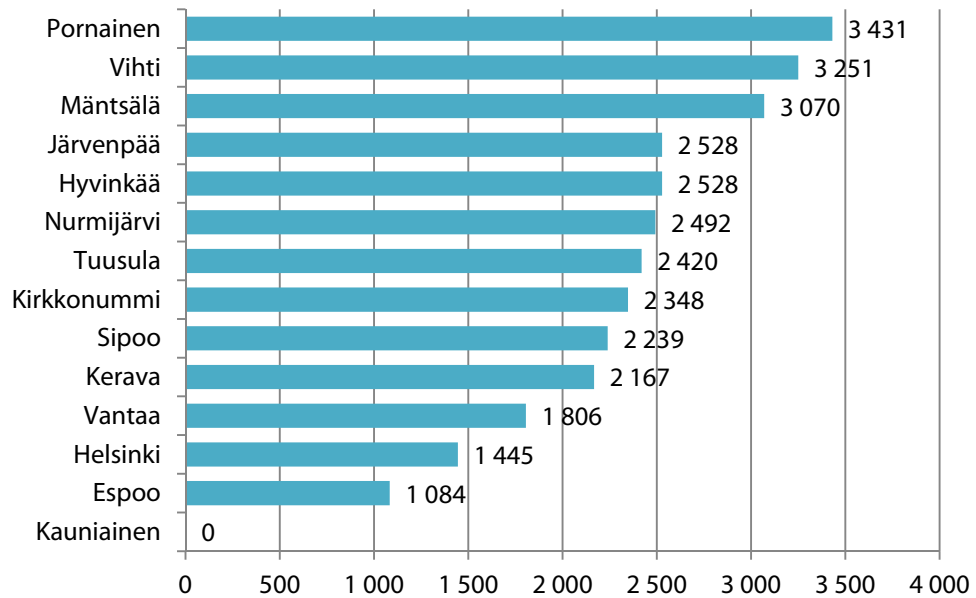
KUVIO 19 Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverot* Helsingin seudulla vuonna 2016, euroa.

* valtion tulovero, Yle-vero, veroluonteiset maksut, kunnallis- ja kirkollisvero

euroa/v

KUVIO 20 Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverojen* ero Kauniaisiin Helsingin seudun kunnissa vuonna 2016, euroa.

* valtion tulovero ja veroluonteiset maksut, kunnallis- ja kirkollisvero

euroa/v

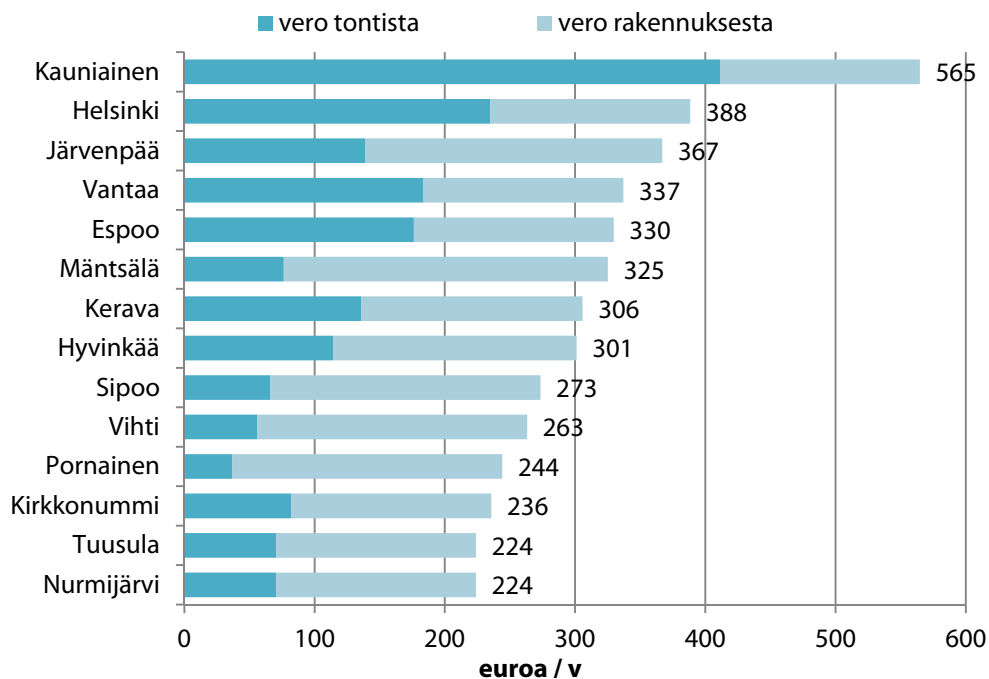
5.3 Palkansaajaperheen kiinteistöverot 2016

Laskelmien esimerkeissä perhe asuu viiden perheen kaksikerroksisessa rivitalossa kunnan tyyppillisellä pientaloalueella. Rakennuksen verotusarvo on sama riippumatta sen sijaintikunnasta. Samanlaisen tontin verotusarvo sen sijaan riippuu merkittävästi siitä, missä kunnassa se sijaitsee.

Kuten on maakuntakeskusten osalta, myös Helsingin seudulla vertailujoukon kevyimmin palkkatuloa verottavassa kunnassa, Kauniaisissa, esimerkkiperhe maksaa eniten kiinteistöveroa (kuvio 21). Vaikka Kauniaisten kiinteistöveroprosentit ovat alimmilla lain sallimilla tasoilla ja vertailujoukon pienimpiä, maksettavat verot nousevat muiden yli tontin korkeasta verotusarvosta johtuen. Verrattuna edellisen luvun maakuntakeskuksiin (kuvio 15), Helsingin seudulla tontin kiinteistöveron osuus koko kiinteistöverosta on merkittävämpi. Tämä kertoo osaltaan pääkaupunkiseudun korkeammista markkinahinnoista.

Kun Kauniaisissa kiinteistöveroa maksetaan 565 euroa, niin samanlaisesta asunnosta Tuusulassa ja Nurmijärvellä menee 341 euroa vähemmän veroa. Laskelmien tarkemmat tiedot kiinteistöveroista ovat liitteessä 8.

KUVIO 21 Keskituloisen palkansaajaperheen kiinteistövero Helsingin seudulla vuonna 2016.

5.4 Palkansaajaperheen kunnittain määräytyvät verot yhteensä

Kun kaikki kunnittain määräytyvät verot, eli kunnallis-, kirkollis- ja kiinteistövero lasketaan yhteen, selviää esimerkkiperhe Kauniaisissa pienimmällä yhteenlasketulla verojen määrällä Helsingin seudulla. Kokonaisverot ovat pienimmät Kauniaisissa siitä huolimatta, että kiinteistövero on paikkakunnalla vertailun korkein. Kiinteistövero muodostaakin suhteellisesti vain pienen osan palkansaajaperheen kuntakohtaisesta verotaakasta. Palkasta maksettavaa kunnallisveroa kertyy maksettavaksi selkeästi suurin erä, ja näin ollen erot kunnallisveroprosenteissa selittävät pääosin kaupunkien välisiä veroeroja ja järjestystä.

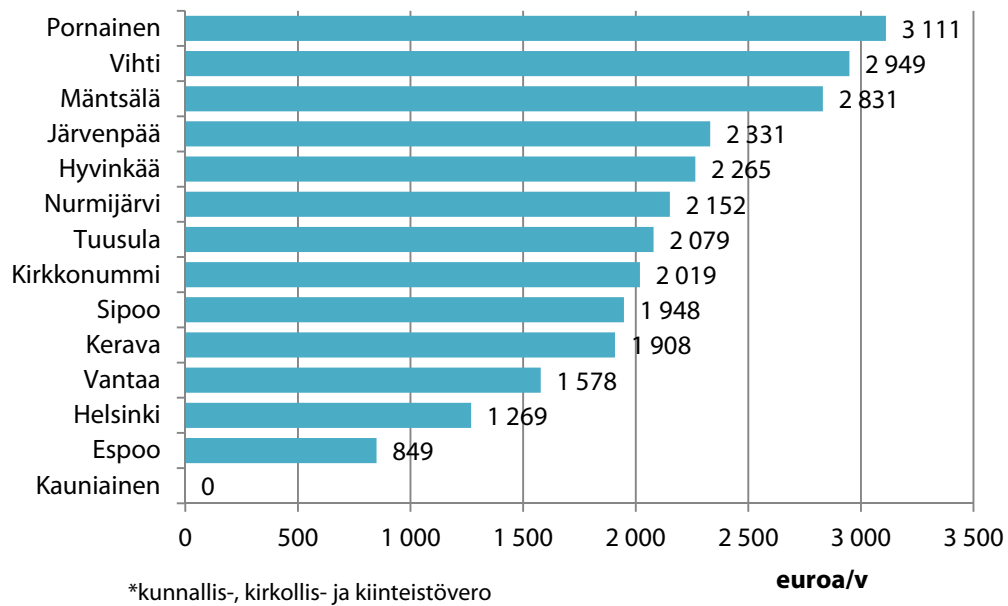
Helsingin seudun vertailukaupungeista eniten veroja esimerkkiperhe maksaa Pornaisissa (ks. taulukko 8). Verot jäävät Pornaisissa kuitenkin pienemmiksi kuin kuudessa maakuntakeskuksessa, muun muassa Rovaniemellä, Lappeenrannassa ja Kouvolassa. Vaikka helsinkiläiseltä perheeltä peritään maakuntakeskusten joukosta vähiten veroja, jää se omalla lähialueellaan kolmanneksi. Kauniaisten lisäksi palkansaajaperhe pääsee Helsinkiä pienemmillä kunnallisilla veroilla Espoossa.

TAULUKKO 8 Yhteenveto esimerkkiperheen kunnittain määräytyvistä veroista Helsingin seudulla vuonna 2016.

Kaupunki	Kunnallis- vero, €	Kirkollis- vero, €	Kiinteistö- vero, €	Kunnittaiset verot yhteensä, €
Kauniainen	11 920	722	565	13 207
Espoo	13 003	722	330	14 056
Helsinki	13 365	722	388	14 476
Vantaa	13 726	722	337	14 785
Kerava	13 907	903	306	15 115
Sipoo	13 907	975	273	15 155
Kirkkonummi	14 087	903	236	15 226
Tuusula	14 087	975	224	15 286
Nurmijärvi	14 087	1048	224	15 359
Hyvinkää	14 268	903	301	15 472
Järvenpää	14 268	903	367	15 538
Mäntsälä	14 810	903	325	16 038
Vihti	14 810	1084	263	16 156
Pornainen	14 810	1264	244	16 318

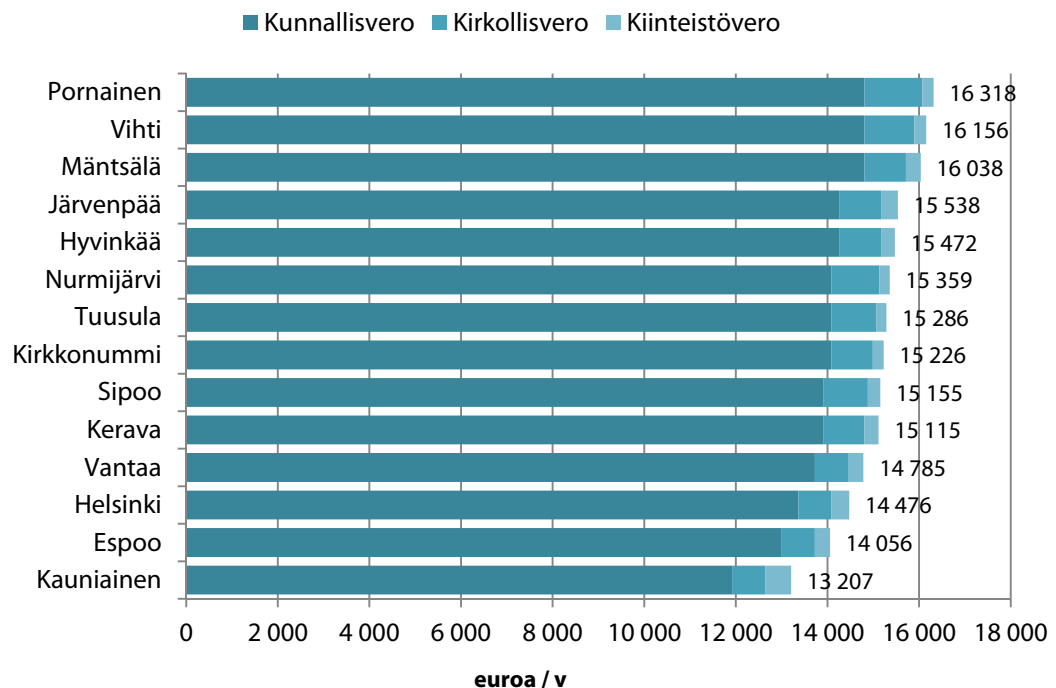
Esimerkkiperheen samoista tuloista ja samanlaisesta kiinteistöstä maksettavien verojen ero halvimman, eli Kauniaisten, ja muiden Helsingin seudun kuntien välillä on havainnollistettu kuviossa 22. Kahdeksassa kunnassa maksetaan yli 2 000 euroa enemmän kunnallisia veroja kuin Kauniaisissa. Helsingissäkin näitä veroja maksetaan 1 269 euroa enemmän kuin Kauniaisissa.

KUVIO 22 Keskituloisen palkansaajaperheen kunnittain määräytyvien verojen* ero Kauniaisiin vuonna 2016.

Kuviossa 23 on esitetty kunnittaisten verojen rakenne esimerkkipalkansaajaperheen maksurasituksen kannalta. Rakenne ei muutu merkittävästi maakuntakeskuksiin verrattuna, vaikka kiinteistöveroä maksetaan suhteessa muihin veroihin hieman enemmän joissain Helsingin seudun kunnissa.

KUVIO 23 Keskituloisen palkansaajaperheen kunnittain määräytyvät verot yhteensä Helsingin seudulla vuonna 2016.

6 LOPUKSI

Kuntasektorin rooli julkispalveluiden järjestäjänä on laaja. Muiden pohjoismaiden tapaan kunnat keräävät Suomessa veroa pääasiassa kuntalaistensa tuloista. Kiinteistövero ja osuus yhteisöveron tuotosta tuovat kunnallisveroon nähden selkeästi pienemmän tulovirran kunnille. Verorahoitusta ovat myös valtionosuudet, mutta niiden aiheuttamaan verotaakkaan kunnat eivät voi suoraan vaikuttaa. Sama tilanne on yhteisöveron suhteen.

Veroprosentit ovat olleet kunnissa nousussa jo pitkään, ja samalla veroprosenttien hajonta on lisääntynyt. Vuonna 2016 pienimmän ja suurimman kunnallisveroprosentin ero on kuusi prosenttiyksikköä.

Erot kuntien verotuksessa ovat huomattavia. Saman työssäkäyntialueen sisälläkin keskituloisen esimerkkiperheen maksamien kunnittaisten verojen ero voi nousta yli kolmeen tuhanteen euroon vuodessa. Näin käy laskelmien mukaan Helsingin seudulla. Maakuntakeskusten väliset erot jäävät tänä vuonna runsaat 500 euroa pienemmiksi.

Kunnalliseen verotukseen liittyvä ajankohtainen kysymys on sote-uudistuksen rahoituksen järjestäminen. Sote-palveluiden järjestämisvastuun siirtyessä kunnilta sote-alueille myös rahoitus siirtyy. Jatkossa kunnat eivät enää keräisi sote-palveluiden rahoittamiseen tarvittavia verotuloja vaan tämä siirtyisi joko valtion tai itsehallintoalueiden vastuulle.

Sosiaali- ja terveysmenot muodostavat merkittävän osan palkansaajan kunnallisesta verorasituksesta, ja kunnallisverot ovat keskituloiselle suurin veroerä. Tästä johtuen ei ole palkansaajan näkökulmasta lainkaan yhdentekevää, millä tavalla tuleva sote-uudistuksen rahoitus järjestetään. Uhkana on, että kuntalaisen verotus kiristyy uudistuksen myötä, jos kuntakohtaiset veroprosentit eivät laske yhtä paljon, kuin mikä on tulevan sote-verotuksen taso.

LÄHTEITÄ

Kaarlela, Päivi (2002): Kuntien verot Suomen maakunnissa 2002. Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2002. Verotietoa 32. Veronmaksajain Keskusliitto.

Leppälehto, Jenni (2004): Naapurialueiden vaikutus veroprosentin määräytymiseen paikallistasolla. VATT-Keskustelualoitteita 333.

Lyytikäinen, Teemu (2009): Three-rate property taxation and housing construction. *Journal of Urban Economics*. 65(3), 305-313.

Punakallio, Minna (2008): Kuntien verot Suomen maakunnissa 2008. Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2008. Verotietoa 52. Veronmaksajain Keskusliitto.

Savolainen, Leena (2015) Kuntien verot 2015 – missä maksat eniten? Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. Verotietoa 71. Veronmaksajain Keskusliitto.

Tiebout, Charles (1956): A Pure Theory of Local Expenditures. *Journal of Public Economy*, vol 64.

Valtiovarainministeriö (2015): Taloudellinen katsaus, talvi 2015

Kuntien talouden tunnuslukuja vuodelta 2014 maakunnittain

Lähde: Kuntaliitto

Maakunta	Tulo- vero- % 2014	Toi- minta- tuotot €/as.	Toi- minta- kulut €/as.	Toim.- tuotot/ -kulut %	Toi- minta- kate €/as.	Vero- tulot €/as.	Valtion- osuus- det €/as.	Vuosi- kate €/as.	Poistot ja arvon- alentu- miset €/as.	Vuosi- kate %a poist.	Tili- kauden tulos €/as.	Invest. oma- hankinta menot €/as.	Invest. tulo- rahoi- tus-%	Laina- kanta €/as.	Lainan- hoito- kate	Raha- varat €/as.	Kassan riittä- vyys pv	Rahoi- tus- varall. €/as.	Oma- varai- suus- % %	Suht. velkaan- tunneis. %	Kertynyt yli-/ alijäämä €/as.	Kuntakonsernit		
																						Laina- kanta €/as.	Oma- varai- suus- % %	
Uusimaa	18,80	1 766	6 669	27,3	-4 694	4 569	562	520	490	106	801	2 156	24	2 647	1,4	1 262	48	-1 940	70,8	51,9	3 580	6 979	50,0	2 302
Varsinais-Suomi	19,73	1 379	6 440	21,4	-5 051	3 683	1 570	256	299	85	-14	413	62	2 461	1,2	488	25	-2 553	53,0	51,2	617	4 858	40,3	486
Satakunta	19,67	1 633	6 955	24,0	-5 162	3 660	1 814	370	365	101	197	894	41	1 785	1,4	602	27	-1 839	63,6	39,4	1 363	3 527	47,5	830
Kanta-Häme	20,30	1 035	6 025	17,3	-4 949	3 733	1 516	299	269	111	217	826	36	2 830	0,6	696	34	-2 491	53,4	55,4	413	4 812	38,5	-57
Pirkanmaa	20,12	1 507	6 523	23,3	-4 947	3 718	1 547	321	358	90	-55	825	39	2 038	1,4	764	37	-1 833	58,9	44,6	1 582	4 410	42,0	1 425
Päijät-Häme	20,41	1 497	6 370	23,5	-4 867	3 619	1 632	453	316	143	180	643	70	4 226	1,1	981	46	-3 287	47,6	74,9	906	6 107	37,0	172
Kymenlaakso	20,26	1 339	6 809	19,8	-5 438	3 737	1 831	177	318	56	110	660	27	3 151	0,4	254	11	-3 373	49,6	60,1	-65	6 246	33,7	-494
Etelä-Karjala	20,41	871	6 268	14,3	-5 229	3 785	1 765	379	308	123	118	519	73	2 472	1,2	554	29	-2 419	55,1	52,6	1 171	5 957	32,2	352
Etelä-Savo	20,60	1 427	6 990	20,4	-5 556	3 461	2 386	340	300	113	79	486	70	2 908	0,9	256	12	-3 163	51,0	52,5	197	6 041	35,6	-52
Pohjois-Savo	20,58	1 669	6 956	24,2	-5 224	3 506	2 053	375	368	102	558	1 134	33	2 641	1,3	484	20	-2 648	55,9	47,3	658	6 638	30,0	-530
Pohjois-Karjala	20,73	1 732	6 929	25,1	-5 169	3 246	2 353	464	302	154	173	551	84	1 947	1,7	839	39	-1 693	56,1	39,7	411	4 177	42,0	128
Keski-Suomi	20,32	1 402	6 333	22,2	-4 927	3 439	1 808	369	361	102	12	454	81	2 983	1,4	254	13	-3 254	48,5	57,4	452	6 541	29,8	-296
Etelä-Pohjanmaa	20,99	1 414	6 896	20,5	-5 479	3 331	2 290	210	266	79	-25	586	36	2 996	0,5	500	23	-3 134	48,3	55,8	388	5 788	34,6	324
Pohjanmaa	20,20	2 358	7 404	32,0	-5 020	3 755	1 924	703	370	190	361	650	108	2 835	1,8	617	26	-2 896	51,1	49,1	861	5 277	41,9	1 336
Keski-Pohjanmaa	20,66	2 502	7 475	33,6	-4 947	3 532	2 002	550	412	134	277	927	59	5 284	0,9	621	25	-3 779	36,9	79,1	532	8 578	30,1	955
Pohjois-Pohjanmaa	20,36	1 677	6 679	25,3	-4 959	3 366	1 964	391	401	97	861	2 036	19	3 225	1,3	877	33	-2 851	57,5	58,7	2 312	4 851	43,6	1 364
Kainuu	21,11	1 234	7 411	16,7	-6 165	3 477	3 107	516	326	158	233	485	106	2 116	1,5	537	24	-1 799	65,8	36,6	1 519	5 668	39,3	816
Lappi	20,57	1 197	7 158	16,8	-5 917	3 671	2 446	234	251	93	-19	605	39	2 360	0,8	430	19	-2 574	53,5	46,0	684	4 436	42,1	981
Ahvenanmaa	17,51	1 295	5 366	24,2	-4 060	3 788	1 217	930	389	239	849	757	123	2 180	5,7	1 129	65	-607	69,7	47,7	3 304	4 729	55,1	2 940
Koko maa	19,74	1 582	6 687	24,0	-5 013	3 870	1 498	406	380	107	376	1 205	34	2 694	1,2	793	34	-2 406	61,1	52,0	1 729	5 768	43,1	1 071

Kuntien lukumäärät tuloveroprosenttien mukaan jaoteltuna v. 2006-2016

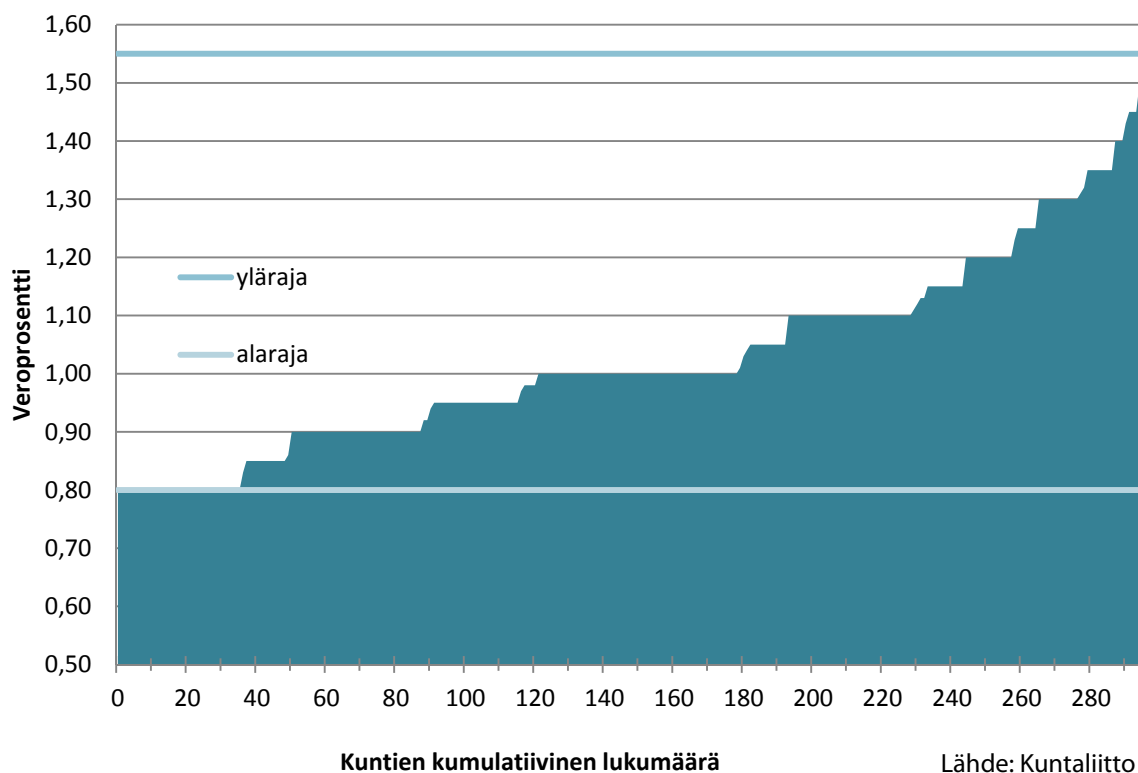
Tulovero- prosentti	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
16,00	2	2	2								
16,25					1	1	2	2			
16,50	2	2	3	7	4	4	3	3	1	1	1
16,75			1				0	1	3	3	3
17,00	8	9	6	4	3	2	2	1	1	1	1
17,25					1	2	1	1	3	2	2
17,50	11	8	10	6	5	3	0	1	1	1	1
17,75	7	6	4	2	1	2	3	1	0	1	1
18,00	33	30	19	14	5	6	8	6	3	3	3
18,25	7	6	4	5	4	3	2	1	0	0	0
18,50	62	41	34	23	16	16	12	8	5	5	4
18,75	41	31	20	15	7	6	5	3	0	0	0
19,00	130	113	101	69	32	28	20	17	12	7	5
19,25	19	27	20	22	14	13	12	11	8	4	5
19,50	70	73	88	74	68	60	46	36	26	23	19
19,75	26	33	51	40	55	51	53	36	26	22	21
20,00	10	18	25	32	49	53	54	46	30	22	21
20,25	2	4	4	9	15	13	19	12	14	11	13
20,50		9	13	18	32	38	44	51	58	55	46
20,75		2	4	6	13	10	12	20	21	25	25
21,00	1	2	6	2	17	22	28	44	51	46	45
21,25						1	2	4	9	13	14
21,50						2	6	10	27	38	42
21,75							2	4	7	9	12
22,00								1	12	20	23
22,25									1	4	5
22,50									1	1	1
yht.	431	416	415	348	342	336	336	320	320	317	313

Lähde: Kuntaliitto

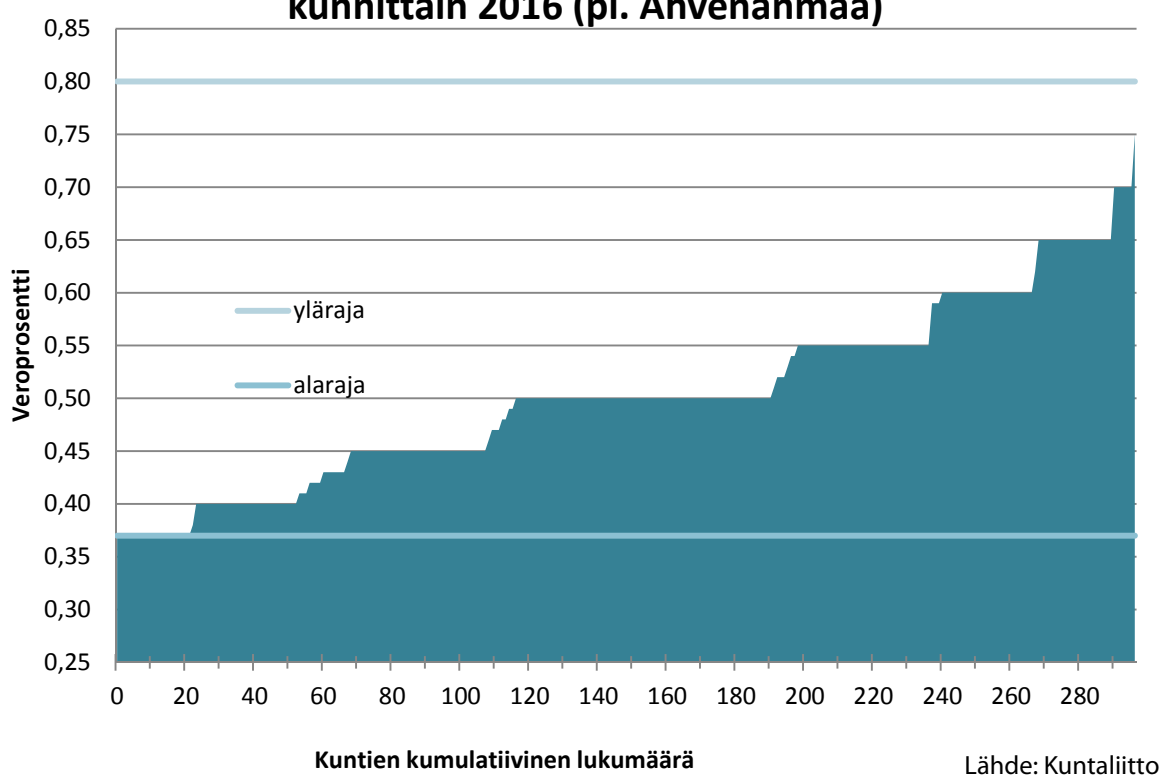
Kuntien tuloveroprosentit vuonna 2016 kuntakoon mukaan jaoteltuna

Kunnan koko	Kuntien lkm	Tulovero- % keskim.	Kuntien lukumäärä v. 2016 tuloveroprosentin mukaan					
			16,50- 18,50	18,75- 19,25	19,50- 20,00	20,25- 20,75	21,00- 21,50	21,75- 22,50
Alle 2000 as.	42	20,14	9	3	6	5	16	3
2000-5000 as.	92	20,84	1	2	14	20	38	17
5001-10 000 as.	77	20,60	2	1	14	26	21	13
10 001-20 000 as.	47	20,59	2	1	8	16	14	6
20 001-50 000 as.	35	20,32	0	2	12	10	9	2
50 001-100 000 as.	11	20,51	0	0	3	5	3	0
Yli 100 000 as.	9	19,04	2	1	4	2	0	0
Yhteensä	313	19,87	16	10	61	84	101	41

Yleiset kiinteistöveroprosentit suuruusjärjestyksessä kunnittain 2016 (pl. Ahvenanmaa)

Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentit suuruusjärjestyksessä kunnittain 2016 (pl. Ahvenanmaa)

Kuntien tulo- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2016

Lähde: Kuntaliitto

Kunta	Tulovero- prosentti	Yleinen kiinteistövero- prosentti	Vakituisen asuinrak. kiinteistövero- prosentti	Vapaa-ajan asunnon kiinteistövero- prosentti
Koko maa keskimäärin	19,87	1,00	0,47	1,11
Uusimaa keskimäärin	18,86	0,88	0,40	1,14
Askola	20,25	1,05	0,65	1,25
Espoo	18,00	0,80	0,37	0,80
Hanko	21,75	1,30	0,45	1,30
Helsinki	18,50	0,80	0,37	0,80
Hyvinkää	19,75	1,30	0,45	1,05
Inkoo	20,75	1,10	0,65	1,55
Järvenpää	19,75	1,35	0,55	1,15
Karkkila	20,75	1,10	0,65	1,25
Kauniainen	16,50	0,80	0,37	0,80
Kerava	19,25	1,32	0,41	0,91
Kirkkonummi	19,50	0,80	0,37	0,92
Lapinjärvi	20,50	1,00	0,50	1,10
Lohja	20,50	0,90	0,45	1,05
Loviisa	19,75	1,00	0,50	1,20
Myrskylä	21,50	1,00	0,55	1,15
Mäntsälä	20,50	1,30	0,60	1,20
Nurmijärvi	19,50	0,80	0,37	0,80
Pornainen	20,50	1,00	0,50	1,00
Porvoo	19,75	1,30	0,50	1,10
Pukkila	22,00	1,15	0,65	1,25
Raasepori	22,00	1,35	0,37	1,35
Sipoo	19,25	1,00	0,50	1,10
Siuntio	21,50	1,20	0,50	1,20
Tuusula	19,50	0,80	0,37	0,80
Vantaa	19,00	1,00	0,37	1,00
Vihti	20,50	0,95	0,50	1,00
Varsinais-Suomi keskimäärin	19,85	1,03	0,42	1,14
Aura	21,75	1,10	0,55	1,10
Kaarina	19,25	1,00	0,37	1,00
Kemiönsaari	19,75	1,10	0,37	1,10
Koski Tl	19,50	0,80	0,37	0,80
Kustavi	19,25	0,90	0,38	0,98
Laitila	20,75	0,85	0,40	0,98
Lieto	19,50	1,00	0,40	1,00
Loimaa	20,50	1,00	0,50	1,05
Marttila	20,25	0,95	0,45	0,95
Masku	20,75	0,95	0,40	1,00
Mynämäki	21,00	0,90	0,50	1,10
Naantali	18,50	1,05	0,45	1,05
Nousiainen	21,00	1,00	0,50	1,10
Oripää	19,50	1,00	0,45	1,10
Paimio	20,75	1,00	0,37	1,00
Parainen	19,75	1,50	0,47	1,50
Pyhäranta	21,00	1,10	0,40	1,10
Pöytyä	21,25	0,90	0,40	1,00
Raisio	19,75	1,25	0,45	0,80
Rusko	19,75	0,95	0,42	1,02
Salo	20,75	0,90	0,55	1,15
Sauvo	21,00	1,10	0,60	1,30
Somero	19,50	0,80	0,37	0,90

Kunta	Tulovero- prosentti	Yleinen kiinteistövero- prosentti	Vakituisen asuinrak. kiinteistövero- prosentti	Vapaa-ajan asunnon kiinteistövero- prosentti
Taivassalo	20,75	1,15	0,65	1,15
Turku	19,50	1,00	0,37	0,80
Uusikaupunki	20,75	1,03	0,45	1,12
Vehmaa	21,50	1,00	0,50	1,10
Satakunta keskimäärin	20,12	0,92	0,46	1,03
Eura	20,50	1,10	0,60	1,10
Eurajoki	18,00	0,80	0,37	0,80
Harjavalta	19,75	0,98	0,37	0,98
Honkajoki	21,50	1,10	0,40	1,10
Huittinen	20,50	0,80	0,40	1,00
Jämijärvi	21,50	0,95	0,45	0,95
Kankaanpää	21,50	1,20	0,45	1,05
Karvia	19,75	0,80	0,37	0,80
Kokemäki	21,25	1,11	0,47	1,11
Luvia	20,50	0,90	0,50	1,10
Merikarvia	19,50	0,90	0,40	1,00
Nakkila	20,75	0,95	0,50	0,80
Pomarkku	20,50	0,80	0,37	0,97
Pori	19,75	0,90	0,50	1,10
Rauma	20,00	0,80	0,37	0,80
Siikainen	21,00	0,90	0,50	1,10
Säkylä	21,50	1,00	0,49	1,10
Ulvila	20,50	1,10	0,50	1,10
Kanta-Häme keskimäärin	20,50	1,25	0,48	1,10
Forssa	20,00	1,40	0,41	1,41
Hattula	20,00	1,00	0,45	1,00
Hausjärvi	21,50	1,25	0,45	1,05
Humppila	21,50	1,20	0,50	1,20
Hämeenlinna	20,50	1,25	0,50	1,20
Janakkala	20,50	1,10	0,50	1,10
Jokioinen	20,50	0,90	0,40	1,00
Loppi	21,50	1,00	0,40	1,00
Riihimäki	20,50	1,45	0,50	0,80
Tammela	19,50	0,80	0,42	1,02
Ypäjä	21,00	1,00	0,50	1,00
Pirkanmaa keskimäärin	20,24	1,02	0,49	1,07
Akaa	21,25	1,10	0,65	1,25
Hämeenkyrö	21,00	0,95	0,55	1,15
Ikaalinen	21,25	1,23	0,59	1,19
Juupajoki	21,00	1,15	0,45	1,05
Kangasala	21,00	0,90	0,43	1,03
Kihniö	21,50	0,98	0,44	1,04
Lempäälä	20,50	0,95	0,45	1,00
Mänttä-Vilppula	22,00	1,10	0,50	1,00
Nokia	19,75	0,90	0,41	1,20
Orivesi	22,25	1,10	0,65	1,25
Parkano	21,00	1,10	0,52	1,10
Pirkkala	20,00	0,90	0,45	0,95
Punkalaidun	21,50	0,95	0,55	1,00
Pälkäne	21,00	1,00	0,45	1,05
Ruovesi	22,25	1,00	0,50	1,10
Sastamala	20,75	0,80	0,45	0,98
Tampere	19,75	1,05	0,50	0,90
Urjala	22,00	1,10	0,65	1,25
Valkeakoski	19,75	1,30	0,50	1,10
Vesilahti	21,50	1,00	0,55	1,15
Virrat	20,25	0,90	0,45	1,00
Ylöjärvi	20,50	0,90	0,50	1,00

Kunta	Tulovero- prosentti	Yleinen kiinteistövero- prosentti	Vakituisen asuinrak. kiinteistövero- prosentti	Vapaa-ajan asunnon kiinteistövero- prosentti
Päijät-Häme keskimäärin	20,46	1,10	0,54	1,11
Asikkala	20,75	0,83	0,45	1,25
Hartola	21,50	1,00	0,50	1,10
Heinola	20,50	1,00	0,50	1,00
Hollola	21,00	1,15	0,55	1,10
Kärkölä	21,75	1,35	0,60	1,20
Lahti	20,25	1,15	0,55	1,15
Orimattila	20,75	1,10	0,50	1,10
Padasjoki	21,00	0,80	0,60	1,20
Sysmä	19,00	0,90	0,50	1,00
Kymenlaakso keskimäärin	20,65	1,36	0,60	1,26
Hamina	21,00	1,25	0,55	1,15
Iitti	20,25	1,00	0,50	1,10
Kotka	20,50	1,35	0,55	1,15
Kouvola	20,75	1,45	0,65	1,35
Miehikkälä	20,00	1,10	0,50	1,10
Pyhtää	20,25	1,30	0,62	1,55
Virolahti	20,00	1,20	0,50	1,10
Etelä-Karjala keskimäärin	20,61	1,28	0,50	1,08
Imatra	20,00	1,55	0,37	0,97
Lappeenranta	21,00	1,30	0,55	1,15
Lemi	21,00	1,13	0,53	1,13
Luumäki	19,75	0,80	0,40	0,95
Pariikkala	19,50	1,00	0,50	1,10
Rautjärvi	20,50	0,80	0,49	1,09
Ruokolahti	20,50	0,90	0,50	1,10
Savitaipale	21,00	0,85	0,50	1,10
Taipalsaari	20,00	1,05	0,50	1,10
Etelä-Savo keskimäärin	20,92	1,17	0,53	1,15
Enonkoski	21,00	0,80	0,50	1,10
Heinävesi	20,75	1,10	0,55	1,15
Hirvensalmi	19,50	0,85	0,40	0,95
Joroinen	20,25	1,05	0,50	1,10
Juva	19,75	0,95	0,43	1,03
Kangasniemi	20,00	0,80	0,45	1,05
Mikkeli	20,00	1,20	0,55	1,10
Mäntyharju	19,75	1,00	0,50	1,05
Pertunmaa	21,00	1,00	0,60	1,20
Pieksämäki	22,00	1,10	0,50	1,10
Puumala	20,50	0,95	0,48	1,08
Rantasalmi	20,50	0,92	0,42	0,97
Savonlinna	22,50	1,43	0,59	1,55
Sulkava	21,50	0,90	0,45	1,05
Pohjois-Savo keskimäärin	20,68	1,21	0,54	1,09
Iisalmi	20,50	1,10	0,55	0,80
Juankoski	21,50	1,20	0,65	1,25
Kaavi	21,25	1,45	0,70	1,45
Keitele	19,50	0,90	0,40	1,00
Kiuruvesi	20,75	0,80	0,55	1,00
Kuopio	20,50	1,30	0,52	1,10
Lapinlahti	20,25	0,90	0,60	1,00
Leppävirta	20,00	1,00	0,45	1,00
Pielavesi	20,75	0,85	0,60	1,10
Rautalampi	22,00	1,00	0,70	1,30
Rautavaara	21,00	0,80	0,50	1,05
Siilinjärvi	21,25	1,25	0,65	1,00
Sonkajärvi	20,50	0,80	0,40	0,85
Suonenjoki	22,00	1,05	0,70	1,25

Kunta	Tulovero- prosentti	Yleinen kiinteistövero- prosentti	Vakituisen asuinrak. kiinteistövero- prosentti	Vapaa-ajan asunnon kiinteistövero- prosentti
Tervo	20,75	0,85	0,48	1,00
Tuusniemi	22,00	1,15	0,65	1,25
Varkaus	20,75	1,35	0,40	1,00
Vesanto	21,00	1,00	0,50	1,00
Vieremä	21,00	0,90	0,45	1,00
Pohjois-Karjala keskimäärin	20,83	1,04	0,47	1,00
Ilomantsi	20,75	0,85	0,40	0,90
Joensuu	20,50	1,10	0,45	1,00
Juuka	20,75	1,00	0,45	0,99
Kitee	22,00	1,00	0,60	1,10
Kontiolahti	20,50	0,85	0,40	1,00
Lieksa	21,00	1,00	0,43	0,95
Liperi	21,50	0,85	0,50	1,00
Nurmes	20,50	1,04	0,47	1,04
Outokumpu	22,25	1,10	0,65	1,25
Polvijärvi	20,25	0,90	0,50	1,00
Rääkkylä	21,50	1,00	0,55	1,05
Tohmajärvi	21,75	1,10	0,55	1,15
Valtimo	21,00	0,95	0,43	0,95
Keski-Suomi keskimäärin	20,47	1,18	0,53	1,14
Hankasalmi	22,00	1,20	0,60	1,20
Joutsa	21,00	1,00	0,60	1,20
Jyväskylä	20,00	1,30	0,55	1,55
Jämsä	21,00	1,00	0,45	1,05
Kannonkoski	21,00	0,90	0,50	1,10
Karstula	20,00	0,85	0,45	1,00
Keuruu	20,50	1,00	0,40	1,00
Kinnula	20,50	1,00	0,55	1,10
Kivijärvi	21,00	0,97	0,46	1,06
Konnevesi	21,50	1,10	0,55	1,10
Kuhmoinen	20,75	1,00	0,50	1,10
Kyyjärvi	20,50	0,80	0,45	1,05
Laukaa	21,50	1,10	0,60	1,20
Luhanka	18,50	1,20	0,50	1,30
Multia	21,75	1,00	0,45	1,05
Muurame	19,50	1,00	0,50	1,10
Petäjävesi	21,25	1,12	0,52	1,12
Pihtipudas	21,00	0,80	0,60	1,10
Saarijärvi	21,50	1,00	0,45	1,05
Toivakka	20,50	1,10	0,45	1,10
Uurainen	20,50	1,00	0,40	1,00
Viitasaari	21,00	0,90	0,60	1,10
Äänekoski	21,50	1,10	0,50	1,10
Etelä-Pohjanmaa keskimäärin	21,13	1,16	0,54	1,16
Alajärvi	22,00	1,05	0,50	1,10
Alavus	21,25	0,90	0,40	1,00
Evijärvi	21,50	1,00	0,65	1,15
Ilmajoki	20,25	0,90	0,50	0,90
Isojoki	22,00	0,80	0,50	0,80
Karjajoki	22,00	0,90	0,40	1,00
Kauhajoki	22,00	0,90	0,65	1,20
Kauhava	21,75	0,95	0,55	1,10
Kuortane	21,00	0,90	0,45	1,05
Kurikka	20,00	0,90	0,60	1,20
Lappajärvi	21,00	1,00	0,55	1,15
Lapua	21,00	1,05	0,45	1,05
Seinäjoki	21,00	1,40	0,55	1,55
Soini	21,75	1,10	0,50	1,25

Kunta	Tulovero- prosentti	Yleinen kiinteistövero- prosentti	Vakituisen asuinrak. kiinteistövero- prosentti	Vapaa-ajan asunnon kiinteistövero- prosentti
Teuva	22,00	0,95	0,50	0,95
Vimpeli	22,25	1,30	0,70	1,30
Ähtäri	22,00	1,30	0,50	1,30
Pohjanmaa keskimäärin	20,60	1,04	0,51	1,12
Isokyrö	21,50	0,92	0,65	1,10
Kaskinen	21,50	1,10	0,60	1,20
Korsnäs	21,00	0,80	0,50	1,30
Kristiinankaupunki	21,50	0,86	0,60	1,20
Kruunupyö	20,75	0,90	0,55	1,15
Laihia	21,50	1,00	0,50	1,00
Luoto	19,50	1,20	0,40	1,00
Maalahti	21,50	0,80	0,50	1,10
Mustasaari	20,75	1,00	0,55	1,15
Närpiö	21,00	0,80	0,50	1,10
Pedersören kunta	20,50	0,90	0,55	1,15
Pietarsaari	21,25	1,05	0,45	1,05
Uusikaarlepyy	21,00	1,00	0,50	1,10
Vaasa	20,00	1,15	0,50	1,10
Vöyri	21,00	0,80	0,50	1,10
Keski-Pohjanmaa keskimäärin	21,42	1,18	0,59	1,04
Halsua	21,50	0,90	0,50	1,30
Kannus	20,50	1,15	0,55	1,00
Kaustinen	21,50	0,95	0,50	1,00
Kokkola	21,50	1,25	0,60	1,00
Lestijärvi	21,00	0,80	0,50	1,20
Perho	21,00	0,80	0,55	1,05
Toholampi	21,50	0,80	0,65	0,90
Veteli	22,00	0,95	0,60	1,05
Pohjois-Pohjanmaa keskimäärin	20,43	0,99	0,46	1,05
Alavieska	21,50	1,00	0,55	0,90
Haapajärvi	22,00	1,35	0,75	1,35
Haapavesi	22,00	0,95	0,55	1,10
Hailuoto	20,00	0,95	0,51	1,51
Ii	21,25	1,20	0,55	1,10
Kalajoki	20,00	0,90	0,40	1,00
Kempele	20,50	0,95	0,40	0,95
Kuusamo	20,00	1,10	0,50	1,10
Kärsämäki	21,50	0,85	0,50	1,10
Liminka	20,50	0,94	0,43	1,03
Lumijoki	20,75	0,95	0,50	1,00
Merijärvi	21,50	0,85	0,45	1,00
Muhos	20,50	0,90	0,45	1,00
Nivala	21,50	1,00	0,65	1,00
Oulainen	21,75	1,15	0,65	1,05
Oulu	20,00	0,95	0,40	0,90
Pudasjärvi	20,50	0,80	0,40	0,87
Pyhäjoki	20,25	1,15	0,40	1,15
Pyhäjärvi	19,75	1,00	0,50	1,00
Pyhäntä	19,75	0,95	0,60	1,20
Raahe	21,00	1,00	0,50	1,00
Reisjärvi	22,00	1,10	0,65	1,20
Sievi	21,75	0,90	0,70	1,30
Siikajoki	22,00	1,00	0,50	1,00
Siikalatva	22,25	1,00	0,65	1,25
Taivalkoski	20,50	0,80	0,45	1,00
Tyrnävä	20,50	0,98	0,54	0,98
Utajärvi	20,50	1,00	0,45	1,15
Ylivieska	21,50	1,30	0,70	1,15

Kunta	Tulovero- prosentti	Yleinen kiinteistövero- prosentti	Vakituisen asuinrak. kiinteistövero- prosentti	Vapaa-ajan asunnon kiinteistövero- prosentti
Kainuu keskimäärin	21,14	1,07	0,55	1,17
Hyrynsalmi	21,75	1,00	0,55	1,15
Kajaani	21,00	1,10	0,55	1,55
Kuhmo	21,50	0,98	0,54	1,08
Paltamo	22,00	1,10	0,60	1,10
Puolanka	21,50	0,90	0,55	1,10
Ristijärvi	21,50	1,10	0,55	1,55
Sotkamo	21,25	1,10	0,60	1,20
Suomussalmi	20,50	0,95	0,45	1,00
Vaala	21,50	1,10	0,59	1,15
Lappi keskimäärin	20,75	1,23	0,52	1,10
Enontekiö	21,25	1,05	0,55	1,15
Inari	19,00	1,35	0,55	1,15
Kemi	21,25	1,13	0,50	1,00
Kemijärvi	21,00	1,20	0,50	1,35
Keminmaa	21,25	1,15	0,40	1,00
Kittilä	20,25	1,01	0,43	1,03
Kolari	20,00	0,95	0,43	1,03
Muonio	21,00	1,00	0,40	1,00
Pelkosenniemi	21,50	1,20	0,60	1,20
Pello	20,25	0,85	0,37	1,00
Posio	21,75	1,00	0,60	1,10
Ranua	19,75	0,90	0,40	1,00
Rovaniemi	21,00	1,55	0,60	1,20
Salla	20,50	1,35	0,60	1,20
Savukoski	21,75	1,20	0,60	1,20
Simo	22,00	1,40	0,55	1,30
Sodankylä	20,00	1,31	0,45	1,05
Tervola	19,50	0,95	0,50	0,95
Tornio	20,50	1,05	0,42	1,00
Utsjoki	20,75	1,20	0,65	1,50
Ylitornio	19,25	0,80	0,37	1,00
Ahvenanmaa keskimäärin	17,74	0,37	0,14	0,90
Brändö	16,75	0,00	0,00	0,90
Eckerö	18,50	0,70	0,00	0,90
Finström	19,50	0,75	0,00	0,90
Föglö	17,25	0,70	0,00	0,90
Geta	17,50	0,50	0,00	0,90
Hammarland	17,25	0,20	0,00	0,90
Jomala	17,00	0,50	0,00	0,90
Kumlinge	19,00	0,40	0,00	0,90
Kökar	19,75	0,80	0,00	0,90
Lemland	16,75	0,70	0,00	0,90
Lumparland	19,50	0,60	0,00	0,90
Maarianhamina	17,75	0,20	0,30	0,90
Saltvik	16,75	0,20	0,00	0,90
Sottunga	18,00	0,70	0,50	0,90
Sund	19,50	0,75	0,00	0,90
Vårdö	19,00	0,15	0,00	0,90

Palkansaajaperheen maksamat kunnallisverot maakunnittain vuonna 2016

* Perheen tulonsaajat ansaitsevat 38 457 ja 46 163 euroa vuodessa, eli kotitalouden vuositulot ovat yhteensä 84 620 euroa. Tulot perustuvat Tilastokeskuksen tilastoon naisten ja miesten vuoden 2014 keskipalkoista. Keskipalkkaan on lisätty oletettu ansiotason nousu vuonna 2015 (1,2 %) ja vuonna 2016 (1,2 %). Verotettavat ansiotulot kunnallisverotuksessa ovat näillä tulotasolla 32 390 ja 39 852 euroa.

* Oletettu vain viran puolesta tehtävät vähennykset.

Maakunta	Verotettavilla tuloilla painotettu kunnallisveroprosentti	Kunnallisvero vuonna 2016, euroa	Ero Uudenmaan maakuntaan
Uusimaa	18,86	13 625	0
Varsinais-Suomi	19,85	14 340	715
KOKO MAA	19,87	14 354	730
Satakunta	20,12	14 535	910
Pirkanmaa	20,24	14 622	997
Pohjois-Pohjanmaa	20,43	14 759	1 134
Päijät-Häme	20,46	14 781	1 156
Keski-Suomi	20,47	14 788	1 163
Kanta-Häme	20,50	14 810	1 185
Pohjanmaa	20,60	14 882	1 257
Etelä-Karjala	20,61	14 889	1 264
Kymenlaakso	20,65	14 918	1 293
Pohjois-Savo	20,68	14 940	1 315
Lappi	20,75	14 990	1 365
Pohjois-Karjala	20,83	15 048	1 423
Etelä-Savo	20,92	15 113	1 488
Etelä-Pohjanmaa	21,13	15 265	1 640
Kainuu	21,14	15 272	1 647
Keski-Pohjanmaa	21,42	15 474	1 849

Lähteet: Kuntaliitto, VM (ennuste)

Keskitaloisen palkansaajaperheen tuloverot vuonna 2016 maakuntakeskuksissa

Tulot ja verot vuonna 2016

	Helsinki	Turku	Tampere	Pori	Vaasa	Oulu	Jyväskylä	Mikkeli	Lahti
Perheen veronalaiset tulot yht.*	84 620	84 620	84 620	84 620	84 620	84 620	84 620	84 620	84 620
-Valtionvero, Yle-vero ja sova-maksut**, €	11 212	11 212	11 212	11 212	11 212	11 212	11 212	11 212	11 212
Kunnallisveroprosentti	18,50 %	19,50 %	19,75 %	19,75 %	20,00 %	20,00 %	20,00 %	20,00 %	20,25 %
-Kunnallisvero, €	13 365	14 087	14 268	14 268	14 448	14 448	14 448	14 448	14 629
Kirkollisveroprosentti	1,00 %	1,00 %	1,25 %	1,50 %	1,25 %	1,30 %	1,45 %	1,50 %	1,50 %
-Kirkollisvero, €	722	722	903	1 084	903	939	1 048	1 084	1 084
Verot ja veronluonteiset maksut yht.	25 299	26 021	26 383	26 563	26 563	26 599	26 708	26 744	26 924
Käytettävissä olevat tulot, €	59 321	58 599	58 237	58 057	58 057	58 021	57 912	57 876	57 696

	Hämeenlinna	Joensuu	Kuopio	Rovaniemi	Lappeenranta	Kouvola	Kajaani	Seinäjoke	Kokkola
Perheen veronalaiset tulot yht.*	84 620	84 620	84 620	84 620	84 620	84 620	84 620	84 620	84 620
-Valtionvero, Yle-vero ja sova-maksut**, €	11 212	11 212	11 212	11 212	11 212	11 212	11 212	11 212	11 212
Kunnallisveroprosentti	20,50 %	20,50 %	20,50 %	21,00 %	21,00 %	20,75 %	21,00 %	21,00 %	21,50 %
-Kunnallisvero, €	14 810	14 810	14 810	15 171	15 171	14 990	15 171	15 171	15 532
Kirkollisveroprosentti	1,30 %	1,45 %	1,50 %	1,25 %	1,35 %	1,60 %	1,65 %	1,65 %	1,70 %
-Kirkollisvero, €	939	1 048	1 084	903	975	1 156	1 192	1 192	1 228
Verot ja veronluonteiset maksut yht.	26 960	27 069	27 105	27 286	27 358	27 358	27 575	27 575	27 972
Käytettävissä olevat tulot	57 660	57 551	57 515	57 334	57 262	57 262	57 045	57 045	56 648

* Toisen tulonsaajan tulot ovat 38 457 € ja toisen 46 163 €.

** Sovamaksut sisältävät sairausvakuutuksen sairaanhoito- ja päivärahamaksun, työeläkemaksun ja työttömyysvakuutusmaksun. Lapsivähennys kahdesta lapsesta on huomioitu.

Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverot Helsingin seudulla vuonna 2016

Tulot ja verot vuonna 2016

	Kauniainen	Espoo	Helsinki	Vantaa	Kerava	Sipoo	Kirkkonummi
Perheen veronalaiset tulot yht.*	84 620	84 620	84 620	84 620	84 620	84 620	84 620
-Valtionvero, Yle-vero ja sova-maksut**, €	11 212	11 212	11 212	11 212	11 212	11 212	11 212
Kunnallisveroprosentti	16,50 %	18,00 %	18,50 %	19,00 %	19,25 %	19,25 %	19,50 %
-Kunnallisvero, €	11 920	13 003	13 365	13 726	13 907	13 907	14 087
Kirkollisveroprosentti	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,25 %	1,35 %	1,25 %
-Kirkollisvero, €	722	722	722	722	903	975	903
Verot ja veronluonteiset maksut yht.	23 854	24 938	25 299	25 660	26 021	26 094	26 202
Käytettävissä olevat tulot, €	60 766	59 682	59 321	58 960	58 599	58 526	58 418

	Tuusula	Nurmijärvi	Hyvinkää	Järvenpää	Mäntsälä	Vihhti	Pornainen
Perheen veronalaiset tulot yht.*	84 620	84 620	84 620	84 620	84 620	84 620	84 620
-Valtionvero, Yle-vero ja sova-maksut**, €	11 212	11 212	11 212	11 212	11 212	11 212	11 212
Kunnallisveroprosentti	19,50 %	19,50 %	19,75 %	19,75 %	20,50 %	20,50 %	20,50 %
-Kunnallisvero, €	14 087	14 087	14 268	14 268	14 810	14 810	14 810
Kirkollisveroprosentti	1,35 %	1,45 %	1,25 %	1,25 %	1,25 %	1,50 %	1,75 %
-Kirkollisvero, €	975	1 048	903	903	903	1 084	1 264
Verot ja veronluonteiset maksut yht.	26 274	26 346	26 383	26 383	26 924	27 105	27 286
Käytettävissä olevat tulot, €	58 346	58 274	58 237	58 237	57 696	57 515	57 334

* Toisen tulonsaajan tulot ovat 38 457 € ja toisen 46 163 €.

** Sovamaksut sisältävät sairausvakuutuksen sairaanhoito- ja päivärahamaksun, työeläkemaksun ja työttömyysvakuutusmaksun. Lapsivähennys kahdesta lapsesta on huomioitu.

Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverot vuonna 2016 kunnittain

* Perheen tulonsaajat ansaitsevat 38 457 ja 46 163 euroa vuodessa, eli kotitalouden vuositulot yhteensä ovat 84 620 euroa. Tulot perustuvat Tilastokeskuksen tilastoon naisten ja miesten vuoden 2014 keskipalkoista. Keskipalkkoihin on lisätty oletettu ansiotason nousu vuonna 2015 (1,2 %) ja vuonna 2016 (1,2 %). Kuukausiansiot ovat 3 077 € ja 3 693 € vuonna 2016. Vuositulo on palkka lomarahoineen, eli 12,5 x kuukausipalkka.

* Sova-maksut sisältävät sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja päivärahamaksun sekä (alle 53-vuotiaan) työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksun.

* Lapsivähennys kahdesta lapsesta on huomioitu valtionveron laskennassa.

Maakunta	Kunta	Valtion- vero, Yle-vero ja sova- maksut	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veronluon- teiset maksut
Uusimaa	Askola	11 212	20,25	14 629	1,75	1 264	27 105
	Espoo	11 212	18,00	13 003	1,00	722	24 938
	Hanko	11 212	21,75	15 713	1,60	1 156	28 080
	Helsinki	11 212	18,50	13 365	1,00	722	25 299
	Hyvinkää	11 212	19,75	14 268	1,25	903	26 383
	Inkoo	11 212	20,75	14 990	1,75	1 264	27 466
	Järvenpää	11 212	19,75	14 268	1,25	903	26 383
	Karkkila	11 212	20,75	14 990	1,50	1 084	27 286
	Kauniainen	11 212	16,50	11 920	1,00	722	23 854
	Kerava	11 212	19,25	13 907	1,25	903	26 021
	Kirkkonummi	11 212	19,50	14 087	1,25	903	26 202
	Lapinjärvi	11 212	20,50	14 810	1,65	1 192	27 213
	Lohja	11 212	20,50	14 810	1,50	1 084	27 105
	Loviisa	11 212	19,75	14 268	1,65	1 192	26 672
	Myrskylä	11 212	21,50	15 532	1,85	1 336	28 080
	Mäntsälä	11 212	20,50	14 810	1,25	903	26 924
	Nurmijärvi	11 212	19,50	14 087	1,45	1 048	26 346
	Pornainen	11 212	20,50	14 810	1,75	1 264	27 286
	Porvoo	11 212	19,75	14 268	1,45	1 048	26 527
	Pukkila	11 212	22,00	15 893	1,85	1 336	28 441
Raasepori	11 212	22,00	15 893	1,60	1 156	28 261	
Sipoo	11 212	19,25	13 907	1,35	975	26 094	
Siuntio	11 212	21,50	15 532	1,50	1 084	27 827	
Tuusula	11 212	19,50	14 087	1,35	975	26 274	
Vantaa	11 212	19,00	13 726	1,00	722	25 660	
Vihti	11 212	20,50	14 810	1,50	1 084	27 105	
Varsinais- Suomi	Aura	11 212	21,75	15 713	1,60	1 156	28 080
	Kaarina	11 212	19,25	13 907	1,00	722	25 841
	Kemiönsaari	11 212	19,75	14 268	2,00	1 445	26 924
	Koski Tl	11 212	19,50	14 087	1,85	1 336	26 635
	Kustavi	11 212	19,25	13 907	1,85	1 336	26 455
	Laitila	11 212	20,75	14 990	1,60	1 156	27 358
	Lieto	11 212	19,50	14 087	1,35	975	26 274
	Loimaa	11 212	20,50	14 810	1,60	1 156	27 177
	Marttila	11 212	20,25	14 629	1,95	1 409	27 249
	Masku	11 212	20,75	14 990	1,60	1 156	27 358
	Mynämäki	11 212	21,00	15 171	1,75	1 264	27 647
	Naantali	11 212	18,50	13 365	1,35	975	25 552
	Nousiainen	11 212	21,00	15 171	1,55	1 120	27 502

VERONMAKSAJAT

Maakunta	Kunta	Valtion- vero, Yle-vero ja sova- maksut	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veronluon- teiset maksut
	Oripää	11 212	19,50	14 087	1,85	1 336	26 635
	Paimio	11 212	20,75	14 990	1,50	1 084	27 286
	Parainen	11 212	19,75	14 268	1,50	1 084	26 563
	Pyhäranta	11 212	21,00	15 171	1,75	1 264	27 647
	Pöytyä	11 212	21,25	15 351	1,75	1 264	27 827
	Raisio	11 212	19,75	14 268	1,15	831	26 310
	Rusko	11 212	19,75	14 268	1,50	1 084	26 563
	Salo	11 212	20,75	14 990	1,40	1 011	27 213
	Sauvo	11 212	21,00	15 171	1,70	1 228	27 611
	Somero	11 212	19,50	14 087	1,65	1 192	26 491
	Taivassalo	11 212	20,75	14 990	1,75	1 264	27 466
	Turku	11 212	19,50	14 087	1,00	722	26 021
	Uusikaupunki	11 212	20,75	14 990	1,50	1 084	27 286
	Vehmaa	11 212	21,50	15 532	1,65	1 192	27 936
Satakunta	Eura	11 212	20,50	14 810	1,50	1 084	27 105
	Eurajoki	11 212	18,00	13 003	1,60	1 156	25 371
	Harjavalta	11 212	19,75	14 268	1,75	1 264	26 744
	Honkajoki	11 212	21,50	15 532	2,00	1 445	28 189
	Huittinen	11 212	20,50	14 810	1,50	1 084	27 105
	Jämijärvi	11 212	21,50	15 532	1,85	1 336	28 080
	Kankaanpää	11 212	21,50	15 532	1,70	1 228	27 972
	Karvia	11 212	19,75	14 268	1,85	1 336	26 816
	Kokemäki	11 212	21,25	15 351	1,75	1 264	27 827
	Luvia	11 212	20,50	14 810	1,75	1 264	27 286
	Merikarvia	11 212	19,50	14 087	1,75	1 264	26 563
	Nakkila	11 212	20,75	14 990	1,60	1 156	27 358
	Pomarkku	11 212	20,50	14 810	1,90	1 373	27 394
	Pori	11 212	19,75	14 268	1,50	1 084	26 563
	Rauma	11 212	20,00	14 448	1,25	903	26 563
	Siikainen	11 212	21,00	15 171	1,75	1 264	27 647
	Säkylä	11 212	21,50	15 532	1,60	1 156	27 900
	Ulvila	11 212	20,50	14 810	1,70	1 228	27 249
Kanta-Häme	Forssa	11 212	20,00	14 448	1,40	1 011	26 672
	Hattula	11 212	20,00	14 448	1,25	903	26 563
	Hausjärvi	11 212	21,50	15 532	1,75	1 264	28 008
	Humppila	11 212	21,50	15 532	1,90	1 373	28 116
	Hämeenlinna	11 212	20,50	14 810	1,30	939	26 960
	Janakkala	11 212	20,50	14 810	1,45	1 048	27 069
	Jokioinen	11 212	20,50	14 810	1,85	1 336	27 358
	Loppi	11 212	21,50	15 532	1,70	1 228	27 972
	Riihimäki	11 212	20,50	14 810	1,30	939	26 960
	Tammela	11 212	19,50	14 087	1,70	1 228	26 527
	Ypäjä	11 212	21,00	15 171	1,90	1 373	27 755
Pirkanmaa	Akaa	11 212	21,25	15 351	1,70	1 228	27 791
	Hämeenkyrö	11 212	21,00	15 171	1,50	1 084	27 466
	Ikaalinen	11 212	21,25	15 351	1,85	1 336	27 900
	Juupajoki	11 212	21,00	15 171	1,75	1 264	27 647
	Kangasala	11 212	21,00	15 171	1,40	1 011	27 394
	Kihniö	11 212	21,50	15 532	2,00	1 445	28 189
	Lempäälä	11 212	20,50	14 810	1,45	1 048	27 069
	Mänttä-Vilppula	11 212	22,00	15 893	1,80	1 300	28 405
	Nokia	11 212	19,75	14 268	1,50	1 084	26 563
	Orivesi	11 212	22,25	16 074	1,75	1 264	28 550
	Parkano	11 212	21,00	15 171	1,75	1 264	27 647

VERONMAKSAJAT

Maakunta	Kunta	Valtion- vero, Yle-vero ja sova- maksut	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veronluon- teiset maksut
	Pirkkala	11 212	20,00	14 448	1,40	1 011	26 672
	Punkalaidun	11 212	21,50	15 532	1,65	1 192	27 936
	Pälkäne	11 212	21,00	15 171	1,80	1 300	27 683
	Ruovesi	11 212	22,25	16 074	1,80	1 300	28 586
	Sastamala	11 212	20,75	14 990	1,75	1 264	27 466
	Tampere	11 212	19,75	14 268	1,25	903	26 383
	Urjala	11 212	22,00	15 893	1,80	1 300	28 405
	Valkeakoski	11 212	19,75	14 268	1,65	1 192	26 672
	Vesilahti	11 212	21,50	15 532	1,75	1 264	28 008
	Virrat	11 212	20,25	14 629	1,70	1 228	27 069
	Ylöjärvi	11 212	20,50	14 810	1,70	1 228	27 249
Päijät-Häme	Asikkala	11 212	20,75	14 990	1,75	1 264	27 466
	Hartola	11 212	21,50	15 532	1,75	1 264	28 008
	Heinola	11 212	20,50	14 810	1,50	1 084	27 105
	Hollola	11 212	21,00	15 171	1,75	1 264	27 647
	Kärkölä	11 212	21,75	15 713	1,80	1 300	28 225
	Lahti	11 212	20,25	14 629	1,50	1 084	26 924
	Orimattila	11 212	20,75	14 990	1,80	1 300	27 502
	Padasjoki	11 212	21,00	15 171	1,80	1 300	27 683
	Sysmä	11 212	19,00	13 726	1,75	1 264	26 202
Kymenlaakso	Hamina	11 212	21,00	15 171	1,60	1 156	27 538
	Iitti	11 212	20,25	14 629	1,65	1 192	27 033
	Kotka	11 212	20,50	14 810	1,50	1 084	27 105
	Kouvola	11 212	20,75	14 990	1,60	1 156	27 358
	Miehikkälä	11 212	20,00	14 448	1,60	1 156	26 816
	Pyhtää	11 212	20,25	14 629	1,70	1 228	27 069
	Virolahti	11 212	20,00	14 448	1,60	1 156	26 816
Etelä-Karjala	Imatra	11 212	20,00	14 448	1,50	1 084	26 744
	Lappeenranta	11 212	21,00	15 171	1,35	975	27 358
	Lemi	11 212	21,00	15 171	1,75	1 264	27 647
	Luumäki	11 212	19,75	14 268	1,60	1 156	26 635
	Parikkala	11 212	19,50	14 087	1,75	1 264	26 563
	Rautjärvi	11 212	20,50	14 810	1,75	1 264	27 286
	Ruokolahti	11 212	20,50	14 810	1,75	1 264	27 286
	Savitaipale	11 212	21,00	15 171	1,75	1 264	27 647
	Taipalsaari	11 212	20,00	14 448	1,60	1 156	26 816
Etelä-Savo	Enonkoski	11 212	21,00	15 171	1,50	1 084	27 466
	Heinävesi	11 212	20,75	14 990	1,80	1 300	27 502
	Hirvensalmi	11 212	19,50	14 087	1,75	1 264	26 563
	Joroinen	11 212	20,25	14 629	1,70	1 228	27 069
	Juva	11 212	19,75	14 268	1,50	1 084	26 563
	Kangasniemi	11 212	20,00	14 448	1,55	1 120	26 780
	Mikkeli	11 212	20,00	14 448	1,50	1 084	26 744
	Mäntyharju	11 212	19,75	14 268	1,70	1 228	26 708
	Pertunmaa	11 212	21,00	15 171	1,70	1 228	27 611
	Pieksämäki	11 212	22,00	15 893	1,50	1 084	28 189
	Puumala	11 212	20,50	14 810	1,95	1 409	27 430
	Rantasalmi	11 212	20,50	14 810	1,50	1 084	27 105
	Savonlinna	11 212	22,50	16 254	1,50	1 084	28 550
	Sulkava	11 212	21,50	15 532	1,95	1 409	28 152
Pohjois-Savo	Iisalmi	11 212	20,50	14 810	1,65	1 192	27 213
	Juankoski	11 212	21,50	15 532	1,50	1 084	27 827
	Kaavi	11 212	21,25	15 351	1,50	1 084	27 647
	Keitele	11 212	19,50	14 087	1,75	1 264	26 563

Maakunta	Kunta	Valtion- vero, Yle-vero ja sova- maksut	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veronluon- teiset maksut
	Kiuruvesi	11 212	20,75	14 990	1,50	1 084	27 286
	Kuopio	11 212	20,50	14 810	1,50	1 084	27 105
	Lapinlahti	11 212	20,25	14 629	1,65	1 192	27 033
	Leppävirta	11 212	20,00	14 448	1,65	1 192	26 852
	Pielavesi	11 212	20,75	14 990	1,65	1 192	27 394
	Rautalampi	11 212	22,00	15 893	1,75	1 264	28 369
	Rautavaara	11 212	21,00	15 171	1,75	1 264	27 647
	Siilinjärvi	11 212	21,25	15 351	1,25	903	27 466
	Sonkajärvi	11 212	20,50	14 810	1,65	1 192	27 213
	Suonenjoki	11 212	22,00	15 893	1,50	1 084	28 189
	Tervo	11 212	20,75	14 990	1,95	1 409	27 611
	Tuusniemi	11 212	22,00	15 893	1,50	1 084	28 189
	Varkaus	11 212	20,75	14 990	1,45	1 048	27 249
	Vesanto	11 212	21,00	15 171	1,85	1 336	27 719
	Vieremä	11 212	21,00	15 171	1,80	1 300	27 683
Pohjois- Karjala	Ilomantsi	11 212	20,75	14 990	1,60	1 156	27 358
	Joensuu	11 212	20,50	14 810	1,45	1 048	27 069
	Juuka	11 212	20,75	14 990	1,70	1 228	27 430
	Kitee	11 212	22,00	15 893	1,70	1 228	28 333
	Kontiolahti	11 212	20,50	14 810	1,50	1 084	27 105
	Lieksa	11 212	21,00	15 171	1,50	1 084	27 466
	Liperi	11 212	21,50	15 532	1,60	1 156	27 900
	Nurmes	11 212	20,50	14 810	1,65	1 192	27 213
	Outokumpu	11 212	22,25	16 074	1,65	1 192	28 478
	Polvijärvi	11 212	20,25	14 629	1,65	1 192	27 033
	Rääkkylä	11 212	21,50	15 532	1,85	1 336	28 080
	Tohmajärvi	11 212	21,75	15 713	1,80	1 300	28 225
	Valtimo	11 212	21,00	15 171	1,75	1 264	27 647
Keski-Suomi	Hankasalmi	11 212	22,00	15 893	1,95	1 409	28 514
	Joutsa	11 212	21,00	15 171	1,90	1 373	27 755
	Jyväskylä	11 212	20,00	14 448	1,45	1 048	26 708
	Jämsä	11 212	21,00	15 171	1,50	1 084	27 466
	Kannonkoski	11 212	21,00	15 171	1,75	1 264	27 647
	Karstula	11 212	20,00	14 448	1,75	1 264	26 924
	Keuruu	11 212	20,50	14 810	1,70	1 228	27 249
	Kinnula	11 212	20,50	14 810	1,85	1 336	27 358
	Kivijärvi	11 212	21,00	15 171	1,75	1 264	27 647
	Konnevesi	11 212	21,50	15 532	1,90	1 373	28 116
	Kuhmoinen	11 212	20,75	14 990	1,75	1 264	27 466
	Kyyjärvi	11 212	20,50	14 810	2,00	1 445	27 466
	Laukaa	11 212	21,50	15 532	1,65	1 192	27 936
	Luhanka	11 212	18,50	13 365	1,90	1 373	25 949
	Multia	11 212	21,75	15 713	1,95	1 409	28 333
	Muurame	11 212	19,50	14 087	1,50	1 084	26 383
	Petäjävesi	11 212	21,25	15 351	1,90	1 373	27 936
	Pihtipudas	11 212	21,00	15 171	1,85	1 336	27 719
	Saarijärvi	11 212	21,50	15 532	1,75	1 264	28 008
	Toivakka	11 212	20,50	14 810	1,95	1 409	27 430
	Urainen	11 212	20,50	14 810	1,85	1 336	27 358
	Viitasaari	11 212	21,00	15 171	1,60	1 156	27 538
	Äänekoski	11 212	21,50	15 532	1,65	1 192	27 936
Etelä- Pohjanmaa	Alajärvi	11 212	22,00	15 893	1,75	1 264	28 369
	Alavus	11 212	21,25	15 351	1,75	1 264	27 827
	Evijärvi	11 212	21,50	15 532	1,75	1 264	28 008

VERONMAKSAJAT

Maakunta	Kunta	Valtion- vero, Yle-vero ja sova- maksut	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veronluon- teiset maksut
	Ilmajoki	11 212	20,25	14 629	1,75	1 264	27 105
	Isojoki	11 212	22,00	15 893	1,75	1 264	28 369
	Karjajoki	11 212	22,00	15 893	2,00	1 445	28 550
	Kauhajoki	11 212	22,00	15 893	1,90	1 373	28 478
	Kauhava	11 212	21,75	15 713	1,75	1 264	28 189
	Kuortane	11 212	21,00	15 171	1,75	1 264	27 647
	Kurikka	11 212	20,00	14 448	1,75	1 264	26 924
	Lappajärvi	11 212	21,00	15 171	1,75	1 264	27 647
	Lapua	11 212	21,00	15 171	1,75	1 264	27 647
	Seinäjoki	11 212	21,00	15 171	1,65	1 192	27 575
	Soini	11 212	21,75	15 713	1,85	1 336	28 261
	Teuva	11 212	22,00	15 893	1,75	1 264	28 369
	Vimpeli	11 212	22,25	16 074	1,75	1 264	28 550
	Ähtäri	11 212	22,00	15 893	1,80	1 300	28 405
Pohjanmaa	Isokyrö	11 212	21,50	15 532	1,75	1 264	28 008
	Kaskinen	11 212	21,50	15 532	1,85	1 336	28 080
	Korsnäs	11 212	21,00	15 171	1,85	1 336	27 719
	Kristiinankaupunki	11 212	21,50	15 532	2,00	1 445	28 189
	Kruunupyy	11 212	20,75	14 990	2,00	1 445	27 647
	Laihia	11 212	21,50	15 532	1,50	1 084	27 827
	Luoto	11 212	19,50	14 087	1,90	1 373	26 672
	Maalahti	11 212	21,50	15 532	1,90	1 373	28 116
	Mustasaari	11 212	20,75	14 990	1,85	1 336	27 538
	Närpiö	11 212	21,00	15 171	1,50	1 084	27 466
	Pedersören kunta	11 212	20,50	14 810	1,80	1 300	27 322
	Pietarsaari	11 212	21,25	15 351	1,80	1 300	27 864
	Uusikaarlepyy	11 212	21,00	15 171	1,90	1 373	27 755
	Vaasa	11 212	20,00	14 448	1,25	903	26 563
	Vöyri	11 212	21,00	15 171	1,95	1 409	27 791
Keski- Pohjanmaa	Halsua	11 212	21,50	15 532	1,90	1 373	28 116
	Kannus	11 212	20,50	14 810	1,60	1 156	27 177
	Kaustinen	11 212	21,50	15 532	1,70	1 228	27 972
	Kokkola	11 212	21,50	15 532	1,70	1 228	27 972
	Lestijärvi	11 212	21,00	15 171	1,90	1 373	27 755
	Perho	11 212	21,00	15 171	1,90	1 373	27 755
	Toholampi	11 212	21,50	15 532	1,90	1 373	28 116
	Veteli	11 212	22,00	15 893	1,90	1 373	28 478
Pohjois- Pohjanmaa	Alavieska	11 212	21,50	15 532	1,80	1 300	28 044
	Haapajärvi	11 212	22,00	15 893	1,75	1 264	28 369
	Haapavesi	11 212	22,00	15 893	1,80	1 300	28 405
	Hailuoto	11 212	20,00	14 448	1,75	1 264	26 924
	Ii	11 212	21,25	15 351	1,50	1 084	27 647
	Kalajoki	11 212	20,00	14 448	1,60	1 156	26 816
	Kempele	11 212	20,50	14 810	1,45	1 048	27 069
	Kuusamo	11 212	20,00	14 448	1,60	1 156	26 816
	Kärsämäki	11 212	21,50	15 532	1,80	1 300	28 044
	Liminka	11 212	20,50	14 810	1,75	1 264	27 286
	Lumijoki	11 212	20,75	14 990	1,95	1 409	27 611
	Merijärvi	11 212	21,50	15 532	1,75	1 264	28 008
	Muhos	11 212	20,50	14 810	1,60	1 156	27 177
	Nivala	11 212	21,50	15 532	1,75	1 264	28 008
	Oulainen	11 212	21,75	15 713	1,75	1 264	28 189
	Oulu	11 212	20,00	14 448	1,30	939	26 599
	Pudasjärvi	11 212	20,50	14 810	1,50	1 084	27 105

VERONMAKSajat

Maakunta	Kunta	Valtion- vero, Yle-vero ja sova- maksut	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veronluon- teiset maksut
	Pyhäjoki	11 212	20,25	14 629	1,75	1 264	27 105
	Pyhäjärvi	11 212	19,75	14 268	1,75	1 264	26 744
	Pyhäntä	11 212	19,75	14 268	1,75	1 264	26 744
	Raahe	11 212	21,00	15 171	1,90	1 373	27 755
	Reisjärvi	11 212	22,00	15 893	1,75	1 264	28 369
	Sievi	11 212	21,75	15 713	1,75	1 264	28 189
	Siikajoki	11 212	22,00	15 893	1,90	1 373	28 478
	Siikalatva	11 212	22,25	16 074	1,75	1 264	28 550
	Taivalkoski	11 212	20,50	14 810	1,65	1 192	27 213
	Tyrnävä	11 212	20,50	14 810	1,90	1 373	27 394
	Utajärvi	11 212	20,50	14 810	1,95	1 409	27 430
	Ylivieska	11 212	21,50	15 532	1,75	1 264	28 008
Kainuu	Hyrnsalmi	11 212	21,75	15 713	1,75	1 264	28 189
	Kajaani	11 212	21,00	15 171	1,65	1 192	27 575
	Kuhmo	11 212	21,50	15 532	1,75	1 264	28 008
	Paltamo	11 212	22,00	15 893	1,75	1 264	28 369
	Puolanka	11 212	21,50	15 532	1,75	1 264	28 008
	Ristijärvi	11 212	21,50	15 532	1,75	1 264	28 008
	Sotkamo	11 212	21,25	15 351	1,65	1 192	27 755
	Suomussalmi	11 212	20,50	14 810	1,50	1 084	27 105
	Vaala	11 212	21,50	15 532	1,85	1 336	28 080
Lappi	Enontekiö	11 212	21,25	15 351	1,65	1 192	27 755
	Inari	11 212	19,00	13 726	1,75	1 264	26 202
	Kemi	11 212	21,25	15 351	1,40	1 011	27 575
	Kemijärvi	11 212	21,00	15 171	1,75	1 264	27 647
	Keminmaa	11 212	21,25	15 351	1,40	1 011	27 575
	Kittilä	11 212	20,25	14 629	1,50	1 084	26 924
	Kolari	11 212	20,00	14 448	1,50	1 084	26 744
	Muonio	11 212	21,00	15 171	1,65	1 192	27 575
	Pelkosenniemi	11 212	21,50	15 532	1,90	1 373	28 116
	Pello	11 212	20,25	14 629	1,60	1 156	26 997
	Posio	11 212	21,75	15 713	1,65	1 192	28 116
	Ranua	11 212	19,75	14 268	1,50	1 084	26 563
	Rovaniemi	11 212	21,00	15 171	1,25	903	27 286
	Salla	11 212	20,50	14 810	1,70	1 228	27 249
	Savukoski	11 212	21,75	15 713	1,90	1 373	28 297
	Simo	11 212	22,00	15 893	1,65	1 192	28 297
	Sodankylä	11 212	20,00	14 448	1,40	1 011	26 672
	Tervola	11 212	19,50	14 087	1,75	1 264	26 563
	Tornio	11 212	20,50	14 810	1,50	1 084	27 105
	Utsjoki	11 212	20,75	14 990	1,65	1 192	27 394
	Ylitornio	11 212	19,25	13 907	1,50	1 084	26 202

Keveimmin verottavat kunnat:

Kunta	Valtionvero, Yle-vero ja sova- maksut	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veronluon- teiset maksut	Ero halvimpaan kuntaan €/vuosi
Kauniainen	11 212	16,50	11 920	1,00	722	23 854	0
Espoo	11 212	18,00	13 003	1,00	722	24 938	1 084
Helsinki	11 212	18,50	13 365	1,00	722	25 299	1 445
Eurajoki	11 212	18,00	13 003	1,60	1 156	25 371	1 517
Naantali	11 212	18,50	13 365	1,35	975	25 552	1 698
Vantaa	11 212	19,00	13 726	1,00	722	25 660	1 806
Kaarina	11 212	19,25	13 907	1,00	722	25 841	1 987
Luhanka	11 212	18,50	13 365	1,90	1 373	25 949	2 095
Kerava	11 212	19,25	13 907	1,25	903	26 021	2 167
Turku	11 212	19,50	14 087	1,00	722	26 021	2 167

Kireimmin verottavat kunnat:

Kunta	Valtionvero, Yle-vero ja sova- maksut	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veronluon- teiset maksut	Ero halvimpaan kuntaan €/vuosi
Ruovesi	11 212	22,25	16 074	1,80	1 300	28 586	4 732
Savonlinna	11 212	22,50	16 254	1,50	1 084	28 550	4 696
Karjajoki	11 212	22,00	15 893	2,00	1 445	28 550	4 696
Orivesi	11 212	22,25	16 074	1,75	1 264	28 550	4 696
Vimpeli	11 212	22,25	16 074	1,75	1 264	28 550	4 696
Siikalatva	11 212	22,25	16 074	1,75	1 264	28 550	4 696
Hankasalmi	11 212	22,00	15 893	1,95	1 409	28 514	4 660
Outokumpu	11 212	22,25	16 074	1,65	1 192	28 478	4 623
Kauhajoki	11 212	22,00	15 893	1,90	1 373	28 478	4 623
Veteli	11 212	22,00	15 893	1,90	1 373	28 478	4 623
Siikajoki	11 212	22,00	15 893	1,90	1 373	28 478	4 623

KIINTEISTÖVERON MUODOSTUMINEN ESIMERKKITAPAUKSISSA

Selvityksen esimerkkiperheen oletetaan asuvan viiden perheen rivitalossa, joka sijaitsee kaupungin pientaloalueella. Rivitalon kokonaisneliömäärä on 480 neliometriä, josta perheen osuus on 1/5.

Rivitalon kantavana rakennusaineena on kivi, ja se on valmistunut vuonna 1992. Rakennuksen verotusarvo määräytyy jälleenhankinta-arvon ja siitä tehtävien ikäalennusten perusteella. Ikäalennuksen suuruus on 1 prosentti vuodessa, sillä rivitalon kantava rakenne on kiveä. Valtiovarainministeriön vahvistamien laskentaperusteiden perusteella rakennuksen verotusarvo on 207 356 euroa kaikissa kunnissa. Perheen osuus koko rakennuksen verotusarvosta on 41 471 euroa.

Rivitalon tontin koko on 2000 neliometriä, ja sillä on rakennusoikeutta rivitalon neliömäärä eli 480 neliometriä. Tontin verotusarvo perustuu paikallisiin tonttihakarttoihin. Verohallinnon toimeksiannosta Valtion teknillinen tutkimuskeskus VTT selvittää kunakin vuonna rakennusmaan käyvän arvon koko maassa kaava-alueilla ja tuon selvityksen perusteella ylläpidetään tonttihakarttoja ja arviointiohjeita.

Tontin verotusarvot kussakin kaupungissa perustuvat Verohallinnosta saatuihin ohjearvoihin. Jokaisesta kaupungista on valittu sellainen ohjearvo, joka mahdollisimman hyvin kuvaisi tyypillistä ao. kaupungin pientaloaluetta ohjearvojen tarkkuudella.

Tontin verotusarvot maakuntakeskuksissa:

	Rakennus- oikeuden hint, €/m ²	Tavoite- arvo 75,0 %	Tontin vero- tusarvo
Helsinki	408	306,00	146 880
Hämeenlinna	102	76,50	36 720
Joensuu	45	33,45	16 056
Jyväskylä	71	53,55	25 704
Kajaani	36	26,81	12 870
Kokkola	39	29,59	14 202
Kouvola	48	36,02	17 291
Kuopio	69	51,47	24 707
Lahti	69	51,47	24 707
Lappeenranta	61	45,90	22 032
Mikkeli	51	38,25	18 360
Oulu	122	91,80	44 064
Pori	43	32,17	15 440
Rovaniemi	26	19,13	9 180
Seinäjoki	51	38,25	18 360
Tampere	122	91,80	44 064
Turku	92	68,85	33 048
Vaasa	60	44,63	21 420

Tontin verotusarvot Helsingin seudulla:

	Rakennus- oikeuden hint, €/m ²	Tavoite- arvo 75,0 %	Tontin vero- tusarvo
Espoo	306	229,50	110 160
Helsinki	408	306,00	146 880
Hyvinkää	122	91,80	44 064
Järvenpää	143	107,10	51 408
Kauniainen	714	535,50	257 040
Kerava	143	107,10	51 408
Kirkkonummi	143	107,10	51 408
Mäntsälä	82	61,20	29 376
Nurmijärvi	122	91,80	44 064
Pornainen	51	38,25	18 360
Sipoo	92	68,85	33 048
Tuusula	122	91,80	44 064
Vantaa	255	191,25	91 800
Vihti	82	61,20	29 376

Esimerkkiperheen rivitaloasunnon kiinteistövero vuonna 2016 suuruusjärjestyksessä

Maakuntakeskuksissa:

	Yleinen kiinteistö- vero-%	Osuus tontin kiinteistö- verosta, €	Asuin- rakennuksen vero-%	Osuus raken- nuksen kiinteistö- verosta, €	Perheen kiinteistöverot yhteensä, €
Turku	1,00	66	0,37	153	220
Joensuu	1,10	35	0,45	187	222
Pori	0,90	28	0,50	207	235
Oulu	0,95	84	0,40	166	250
Kajaani	1,10	28	0,55	228	256
Vaasa	1,15	49	0,50	207	257
Mikkeli	1,20	44	0,55	228	272
Rovaniemi	1,55	28	0,60	249	277
Seinäjoki	1,40	51	0,55	228	279
Kuopio	1,30	64	0,52	216	280
Kokkola	1,25	36	0,60	249	284
Lahti	1,15	57	0,55	228	285
Lappeenranta	1,30	57	0,55	228	285
Jyväskylä	1,30	67	0,55	228	295
Hämeenlinna	1,25	92	0,50	207	299
Tampere	1,05	93	0,50	207	300
Kouvola	1,45	50	0,65	270	320
Helsinki	0,80	235	0,37	153	388

Helsingin seudun kunnissa:

	Yleinen kiinteistö- vero-%	Osuus tontin kiinteistö- verosta, €	Asuin- rakennuksen vero-%	Osuus raken- nuksen kiinteistö- verosta, €	Perheen kiinteistöverot yhteensä, €
Nurmijärvi	0,80	71	0,37	153	224
Tuusula	0,80	71	0,37	153	224
Kirkkonummi	0,80	82	0,37	153	236
Pornainen	1,00	37	0,50	207	244
Vihti	0,95	56	0,50	207	263
Sipoo	1,00	66	0,50	207	273
Hyvinkää	1,30	115	0,45	187	301
Kerava	1,32	136	0,41	170	306
Mäntsälä	1,30	76	0,60	249	325
Espoo	0,80	176	0,37	153	330
Vantaa	1,00	184	0,37	153	337
Järvenpää	1,35	139	0,55	228	367
Helsinki	0,80	235	0,37	153	388
Kauniainen	0,80	411	0,37	153	565

PALKANSAAJAN VEROPERUSTEET 2015-2016

	2015	2016	muutos
Veroperusteet euroina			
Verovuosi			
Palkansaajan työeläkemaksu (TEL)	5,70 %	5,70 %	
- palkansaaja yli 53-vuotias	7,20 %	7,20 %	
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu	0,65 %	1,15 %	0,50 %
Tulohankkimisvähennys	620	620	
Kunnallisver. ansiotulovähennys, alaraja	2 500	2 500	
" , nousu 1	51 %	51 %	
" , raja	7 230	7 230	
" , nousu 2	28 %	28 %	
" , enimmäismäärä	3 570	3 570	
" , yläraja	14 000	14 000	
" , alenema	4,5 %	4,5 %	
" vähennys poistuu, tulotaso	93 333	93 333	
Työtulovähennys, alaraja	2 500	2 500	
" , nousu	8,6 %	11,8 %	3,2 %
" , enimmäismäärä	1 025	1 260	235
" , yläraja	33 000	33 000	
" , alenema	1,20 %	1,46 %	0,26 %
" vähennys poistuu, tulotaso	118 416	119 301	885
Perusvähennys, enimmäismäärä	2 970	3 020	50
Perusvähennys, alenema	18 %	18 %	
Kunnallisveroprosentti, keskimäärin	19,83 %	19,87 %	0,04 %
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	1,32 %	1,30 %	-0,02 %
Sairaanhoitomaksu, eläkeläiset ja etuudensaajat	1,49 %	1,47 %	-0,02 %
Palkansaajan sairausvakuutuksen päivärahamaksu	0,78 %	0,82 %	0,04 %
Kirkollisveroprosentti, keskimäärin	1,43 %	1,43 %	
Valtion tuloveroasteikko:			
	16 500	16 700	200
	8	8	
	6,50 %	6,50 %	
	24 700	25 000	300
	541	548	7
	17,50 %	17,50 %	
	40 300	40 800	500
	3 271	3 313	42
	21,50 %	21,50 %	
	71 400	72 300	900
	9 957,50	10 085	128
	29,75 %	31,75 %	2,00 %
	90 000	91 100	1 100
	15 491	16 054	563
	31,75 %	31,75 %	

Verotietoa sarjassa aikaisemmin ilmestynyt:

45. **Jaana Kurjenoja: Työvoimakustannuksen verokiila 2005.** 31.8.2005
46. **Jaana Kurjenoja: Veronkevennyksillä ostovoimaa**
Palkansaajan tuloverotus ja ostovoima 1991-2006. 3.1.2006
47. **Jenni Oksanen: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2006**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2006. 24.1.2006
48. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2006**
Miten Suomi verottaa nyt työtä? 16.8.2006
49. **Minna Punakallio: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2007**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2007. 13.12.2006
50. **Minna Punakallio: Verottaja ostajan kukkarolla**
Kulutusverot Suomessa ja muissa maissa. 4.10.2007
51. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2007**
Suomi palkkaverottajana. 25.10.2007
52. **Minna Punakallio: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2008**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2008. 30.1.2008
53. **Jaana Kurjenoja: Työn verotus ja perheet Euroopassa**
Perheiden verotus, lapsilisät ja päivähoito 11 Euroopan maassa. 11.2.2008
54. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2008**
Suomi työn verottajana. 15.9.2008
55. **Jaana Kurjenoja: Eläkkeensaajan verotus ja ostovoima 2000-luvulla** 10.2.2009
56. **Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2009**
Suomen asema työn verottajana. 16.11.2009
57. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2010**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa. 7.1.2010
58. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Eläkkeet, verot ja ostovoima**
Esimerkilaskelmia eläketulon verotuksesta ja nettoeläkkeen ostovoimasta 2000-luvulla. 15.6.2010
59. **Minna Punakallio: Suomi ja muut maat työn verottajina**
Kansainvälinen palkkaverovertailu 2010. 9.11.2010
60. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kuntien verot 2011 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 13.12.2010
61. **Minna Punakallio: Mitä tuloverotuksessa on tapahtunut?**
Palkansaajan verot ja ostovoima 1990-luvun alun laman jälkeen. 4.7.2011
62. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Mitä eläkeverotuksessa on tapahtunut?**
Eläkkeensaajan verot ja ostovoima 2000-2011. 4.8.2011
63. **Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2011** 19.12.2011
64. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kuntien verot 2012 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 16.2.2012
65. **Minna Punakallio: Kiristysten aika**
Kulutusverot meillä ja muualla. 4.9.2012
66. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Eläkeverotus muutoksessa**
Eläkkeensaajan verot ja ostovoima 2000-2013. 4.12.2012
67. **Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2012.** 13.12.2012
68. **Mikael Kirkko-Jaakkola, Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2013.** 12.12.2013
69. **Niina Suutarinen: Kuntien verot 2014 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 11.6.2014
70. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2014.** 13.11.2014
71. **Leena Savolainen: Kuntien verot 2015 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 4.2.2015
72. **Leena Savolainen: Verottaja kuluttajan kukkarolla**
Kulutusverot meillä ja muualla. 8.4.2015
73. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Eläkkeensaajan verotus ja ostovoima 2000-luvulla** 12.5.2015
74. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2015.** 26.11.2015

Veronmaksajain Keskusliitto + Verotieto Oy
Kalevankatu 4, 00100 HELSINKI, puhelin (09) 618 871, fax (09) 608 087
www.veronmaksajat.fi

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.